

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. január 16.

bb. 1. közös óbudai - nógrád megyei centenáriumi program

vid ká/11 cz

1973. január 16.

pest-buda-óbuda száz évvel ezelőtti egyesítésének alkalmából a budapesti iii. kerületi tanács és a nógrád megyei tanács művelődésügyi osztálya megállapodást kötött az 1973. évre szóló közös centenáriumi kulturális program lebonyolítására. ennek értelmében - a többi között - az óbudai frankel leó művelődési házban megrendezik idős szabó istván kössuth-díjas szobrászművész kiállítását a zenés irodalmi műsort „nógrád megye népművészete”, címmel, és az óbudai és nógrád megyei állami zeneiskolák legtehetségesebb növendégeinek, művésztanárainak hangversenyét. fellép az óbudai művelődési intézményben a nógrád megyei cigányegyüttes. műsorát megismétli a kunigunda utcai munkásszálláson, amelyet egybekötnek balázs jános salgótarjáni cigányfestő kamaratárlatának megnyitásával. a legifjabb „képzőművészek”, tehetségét reprezentálja majd a nógrádi gyerekek „Így látom budapestet”, című óbudai gyermekrajzkiállítás. salgótarjánban „a többi között”, az óbudai kamarazenekar és leány kamarakórus mutatkozik be, balassagyarmaton az óbudai képző- és iparművészeti klub rendez kiállítást./mti/

-.-

- 1 -

bb. 2. „hárfázik,, a balaton

vid ká/il cz

1973. január 16.

a jégmező alatt szunnyado balaton egy hónapig alig hallatta a „hangját,, a néhány napos enyhülés, az éjszakai és a nappali hőmérséklet-különbségek azonban végül is „szólásra bírták,, a meglazult repedező jégmező hangjelenségeit a környékbeli lakosok, a halászok, a nád- és a jégvágók, „dúrrogás,, -nak nevezik. sokan azt mondják a rianásra: „beszél a balaton,,. a repülőgépek hangrobbanására emlékeztető csattanást hárfákra emlékeztető éles pengő hang és csilingelés követi.

a balatonon az utóbbi napokban több 15-20 kilométeres hosszú rianás keletkezett. a partok vonalát hosszan követik a repedések, de a mélyebb területek jégmezőjét is pókhálószerűen szabdalják át a rianások. egyes partmenti szakaszokon megkezdődött a jég torlódása is. körben a tó mentén naponta partőrők ellenőrzik a jég mozgását és figyelemmel kísérik a partfalak állapotát./mti/

--

bb. 3. „busó,, előzetes - nemzetközi maszk-kiállítás - jugoszláv és bolgár együtteseket várnak a híres mohácsi farsangra

vid ká/il cz

1973. január 16.

ismét megelevenedik a „busóvilág,, mohácson. megkezdődtek az előkészületek a híres farsangi mulatságra, amely ezrével vonzza a látogatókat a dunaparti városba. farsang utolsó vasárnapján - március 4-én életre keltik a színes, látványos népszokást. télüző, babonás varázslatok emlékét idézik az ijesztő, lármás, famaszkos busók.

ez a nap esztendőnk óta a nemzetiségek barátságát is jelképezi. különböző népi, nemzetiségi műkedvelő csoportok mutatják be vi-seletüket, táncaikat, dalaikat, farsangi szokásaikat, az utcai felvonuláson és a színpadon. ez eddigi jelzések szerint a jugoszláviai eszékről népi zenekar érkezik, ezenkívül tánccsoportokat is várnak a szomszéd ország határvidékéről. bulgáriából harminc fős álarcos jelmezes csoport vesz részt a mohácsiak busejírásán. bizonyára nagy sikere lesz a helybeli, valamint a zágrábi néprajzi múzeum közös maszk-kiállításának, amelyet mohács filmszínházában rendeznek meg. a nap minden részében lesz majd látnivaló. este nagyszabású utcabált terveznek./mti/

--

- 2 -

bb. 4. népművész mesterek a kerámiagyár élén

vid ká/il cz

1973. január 16.

a zalaegerszegi kerámia és cserépkályhagyár tófeji telephelyén, ahol jelentős mennyiségű diszkerámiát állítanak elő, a kerámiagyár termelését népművész család irányítja: czugh dezső üzemvezető, a népművészet mestere és czugh jános keramikus művész főművezető.

a czugh-testvérek ősi gölöncsér dinasztia sarjai, őseik valaha az őrségben formálták az agyagot. a népművészet és az iparművészet elismert mestereiként alkotják a legszebb kerámiákat, a lakás és faldiszket, s közben tanítják, neveleik az ifjú keramikusokat. czugh jános éva nevű asszonya, aki zalaegerszegen lakik, naponta kijár tófejre: ő a kerámiagyár tervezője. elgondolásai alapján készülnek a díszes vázák, faldiszkek és használati tárgyak.

a czugh dinasztia 3 nemzedékének munkáiból - több mint 50 év terméséből gyűjteményes kiállítást rendezett a nagykanizsai thury görgy múzeum./mti/

--

bb. 5. új műsor a hajdu táncegyüttes husz éves jubileumára

vid ká/il cz

1973. január 16.

ez év tavaszán ünnepli megalakulásának huszadik évfordulóját a debreceni építő hajdu táncegyüttese. áprilisban a csokonai színházban tartják a jubileumi ünnepséget és bemutatót, amelynek próbáit most kezdték meg. az egész estét betöltő új műsorban a néptáncművészet már klasszikusnak számító táncai mellett az újabb folklór törekvéseket is színpadra állítják. több neves koreográfus és zeneszerző alkotása szerepel a jubileumi bemutaton./mti/

--

- 3 -

bb.6. nincs pénzügyi fedezete a belváros fűtőkorszerűsítésének-
uj határidő: 1975. október 15.

1 pr /fk/p hi czs

1973. január .16.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

a fővárosi tanács rendeletében megszabott határidőig-
az elmúlt esztendő októberének közepéig- a belváros kijelölt épü-
leteinek még a felében sem végeztek a kötelezően előírt fűtőkors-
szerítési munkákkal- állapította meg a budapesti levegőtisztasá-
gi bizottság. ismeretes, hogy levegőtisztasági szempontból védett
övezetté nyilvánították a duna-kiskörut-váci ut -dráva utca által
határolt területet, ahol tilos az egy százaléknál nagyobb kéntartal-
mu tüzelőanyagok használata. az „energiaváltás,, összesen 1720
épületet érint, ezeknek túlnyomó többsége az ikv kezelésében van.
az előírt határidőre azonban mindössze 745 épület fűtőkorszerűsi-
tési munkái fejeződtek be, ez alig 43 százalékos teljesítésnek fe-
lel meg. a levegőtisztasági program végrehajtásának ilyen nagymérté-
kü lemaradása miatt - a bizottság véleménye szerint -
reálisan legkorábban 1975. október 15-ig lehetne végrehajtani a bel-
város fűtőkorszerűsítését, ehhez azonban még nincs meg a pénzügyi
fedezet.

az ingatlankezelési és építési főigazgatóság előzetes
számítása szerint a még hátralévő munkák elvégzésének költségei meg-
haladják a 720 millió forintot. a lakásfenntartási alapból - amely
az 1973-75-ös évekre körülbelül 5 milliárd forint- erre a célra a
negyedik ötéves terv végéig 204 millió forintot szánnak. a levegő-
tisztasági bizottság javasolta, hogy vizsgálják meg : nem lehetne-
e a lakásfenntartási alapból nagyobb summát adni a fűtőkorszerűsi-
tési munkák elvégzésére, s módot kellene találni arra, hogy a még
igy is hiányzó összeget központi, állami támogatásból biztosítsák.

a levegőtisztasági bizottság tevékenysége természetesen
nemcsak a védett övezetbe kötődik, az elmúlt időszakban a fővá-
rosban egy sor, a levegőt számottevően szennyező góc felszámolását
kezdeményezték, illetve segítették. javaslatukra a soroksári uti li-
körgyár például már átállt földgáztüzelésre, máig sem sikerült azon-
ban előrehaladást elérniük a keleti és a nyugati pályaudvar egész
évben füstölő kéményeinek „betömésében,, a bizottság munkatársai
vizsgálatokat végeztek a csepel művek különböző gyáregységeinél, a
kőbányai gyógyszerárugyarnál, a műszénermelő vállalatnál, a buda-
pesti börgyárnál és az aszfaltutépítő vállalatnál, s intézkedési ter-
vet dolgoztak ki a légszennyeződés csökkentésére. az általuk java-
solt teendőket- amint ezt ellenőrzéseik során megállapították- a bu-
dapesti börgyár kivételével valamennyi vállalat elvégezte.

/folyt köv./

-4-

bb.6. nincs pénzügyi 1./folyt/p

a bizottság szakemberei méréseket végeztek a főváros egyik tervezett új
lakótelepe, a kőbánya-ujhegyi negyed környékén, s megállapították,
hogy a környék légtere, a főváros számos más pontjához hasonlóan,
igen szennyezett. a levegőszennyeződés itt ugyan csökkenthető- a
bizottság javaslatai nyomán az üzemek, gyárak már egy sor konkrét
intézkedést tettek, -az eset azonban arra készítette a levegőtiszta-
sági bizottságot, hogy állást foglaljon; a jövőben létesítendő új
lakótelepeknél már a tervezés során vegyék figyelembe a terület
légszennyeződésének mértékét, s annak csökkentését- amennyiben szük-
séges- már a beruházási programban irányozzák elő./mti/
--

bb.10. import vitamin hajószámra - folyamatos, bőséges ellá-
tás citromból ., narancsból ,grape-fritből

i/kf/mné/a/1e

1973. január 16.

az év eleje a déligyümölcsök legnagyobb szezonja, s ez külö-
nösen most, az influenzás megbetegedések időszakában tesz jó
szolgálatot. a vitamindús citrusfélék hozzájárulnak a különféle
meghűléses megbetegedések megelőzéséhez, elősegítik a gyógygyu-
lást.

a délker vállalat erre az időszakra ütemezi a nagyobb
szállításokat. az elmúlt napokban olyan nagy mennyiségű friss
déligyümölcs érkezett, amely folyamatos és bőséges ellátást
tesz lehetővé, a szerződésekből meghatározott szállítási időpon-
tok, a hajóindítások és az európai kikötői rakodások pedig bizto-
sítják a zavartalan utánpótlást, az igények kielégítését.

citromból jelenleg 2450 tonna a kereskedelmi hálózat és a
délker készlete. a múlt héten ciprusból indítottak utnak hajón ezer
tonnát, s olaszországban is 1500 tonna citromot adtak fel a vállala-
lat címére. a jelenlegi 2500 tonnás narancskészleten kívül már
jugoszláv kikötőben van egy 1800 tonnás algériai szállítmány, s
közben egy újabb hajó állt be a kikötőbe további ezer tonna bu-
dapesti rendeltetésű algériai narancssal., a cegléd,, nevű
tengerjáró is jelezte, hogy egyiptomból ezer tonna narancsot hoz.

az influenza egyik kitűnő, elsősorban a megelőzést szolgáló
természetes gyógyszere a grape-fruit, amelyből a tavalyinál több
kerül forgalomba. a kubai grape-fruitból - ára 14 forint- 300 ton-
na, a 21 forintos algériából 100 tonna a készlet, s még ebben a
hónapban további 100 tonnát várnak egyiptomból is. kesernyes ize
miatt sokan idegenkednek a grape-fruittól, pedig ez a legvitamin-
dusabb déligyümölcs, vitamintartalma 20 százalékkal magasabb még
a citroménál is. a szakember tanácsa: a lédús gyümölcsöt, ketté-
vágva és megcukrozva, vagy kicsavarva, levét édesítve fogyasszuk.

a délker vállalat vezetői elmondották, hogy a szezon végé-
ig mintegy 6500-7000 tonnával több déligyümölcs kerül forgalomba a
tavalyinál. citromból természetesen állandóan lesz elegendő, a narancs
s talán a grape-fruit, is, kitart a hazai friss gyümölcsök töme-
ges megjelenéséig./mti/
--

- 5 -

bb.7. fantasztikus látomások, valóságos benyomások elkészült az első magyar tudományos-fantasztikus tv-játék sorozat ...

1/ro/pá/a/-cz

1973. január 16.

a magyar televízió ifjúsági főszerkesztőségének produkciójaként elkészült az első hazai tudományos-fantasztikus tv-játék sorozat. a történet Stanislaw Lem pírxi pilóta kalandjai című novella kötetének nyomán mintegy száz évvel napjaink után játszódik. főszereplője nem hős, hétköznapi csetlő-botló ember. a sorozat alapjául szolgáló kilenc Lem-novella gazdag, ám mégis nehéz irodalmi anyag. Varga László író így vall a megformálás gondjairól:

- Lem a műfaj élő klasszikusa, novelláit azonban nem képernyőre szánta, ez jelentette a fő gondot. a szabadon kezelt novellák-ból öt részt alkotva igyekeztünk pírxi életutját követni. a sorozat első darabjában pírxi diploma-repülésre készül, ezután a frissen végzett űrpilóta első munkahelyét mutatjuk be a "nézőknek, űrvikendőt, űrnyaralást ábrázolunk a harmadik részben. hogyan szerepel első parancsnoki útján, végül hogyan old meg öreg, „Űrrókához,, méltó feladatsort - ez a további két rész cselekménye. mindegyike önálló történet, más-más formai megoldással, űrkrimi a holdon, űrwestern a marson, egy űrbírósági tárgyalás, elevenedik meg, végül a saturnuson feszült légkörű logikai játékkal fejeződik be a pírxi pilóta kalandjainak sora.

- rajnai andrás rendező elektronikus kép-kombinációkkal operáló módszere lehetővé tette az űrkalandok valóságsszerű, tökéletes illúziót nyújtó ábrázolást. egy közönséges neoncső például monumentális üvegfolyosó benyomását kelti, amelyben természetesen husz vére emberek közlekednek, de a kalandozások kelleikéi, űrhajók, robotok makettjei mind valódinak látszanak. rajnai andrás mellett kazán istván rendezte a sorozatot, vezető operatőr: abonyi antal volt, s főbb szereplők: papp jános, sunyovszky szilvia, sinkovits imre, básti lajos, tomanek nándor, somogyvári rudolf és tordy géza.

a televízió az első negyedévben kezdi vetíteni az ötször egy-egy órás műsort, színesben is.

a lelkes alkotó kollektívát máris új tervek foglalkoztatják. egy bizonyos: színhelyük a világűr lesz./mti/

o

.-

- 6 -

bb.9. mintás farmeranyag - több színben

1/ol/pá/a/1e/-cz

1973. január 16.

több más újdonság mellett az idén már mintás farmernadrág-anyagok is készülnek a lenfonó és szövőipari vállalat központi gyárában. az egyelőre kék és bordó alapszínben, fehér mintával díszített anyag ugyanolyan minőségű, mint az eddigi, mivel azonban más szövessel készült több anyagot vesz fel, s kicsit vastagabb elődjénél. megkezdték a hagyományos kék farmerek új változatának, az úgynevezett téli-sített farmernak a gyártását is. az anyag belseje bolyhozott: meleg, praktikus viseletet biztosít. a vásárlók már e hónapban találkozhatnak az új anyagokkal az üzletekben. a budakalászi gyárban az év második felére tervezik a mintás farmeranyagok több színű gyártását. újdonság a poliészter keverésű ruhakelme is, amelyből egyelőre csak kisebb mennyiség készül. a könnyű, puha esésű anyagból néhány nap alatt elkelték az üzletekbe küldött mintakollekciók.

a gyár termékeinek mintegy 75 százaléka közületek megrendelésére készül. a nagyobb szállodák étkezőgarnitúráikat szinte kivétel nélkül e gyár termékeiből rendelik, csakugy mint az ágy-nemű, illetve törölköző-készleteket.

a lenfonó-és szövőipari vállalat termékeinek 25 százaléka fogyasztói forgalomba kerül. a fővárosban, a kossuth lajos utca és a városház utca sarkán lévő kéziszővők mintaboltja a vállalat üzlete. ide minden új termékükből szállítanak kisebb kollekciót, még mielőtt megkezdik a sorozatgyártást. így közvetlenül találkozhatnak a vásárlókkal, felhasználhatják észrevételeiket, kívánságaikat a gyártmányfejlesztés során./mti/

o

.-

- 7 -

bb.8. huszezer kártya: 900 ezer információ -kísérlet az ügyvitel -
gépesítésre az elte-n

1 szö/mm/p h1 zs cz

1973. január. 16.

az egyetemi nyilvántartás korszerűtlensége, az informá-
ciórendszer áttekinthetatlensége gondot jelent az ötvös loránt
tudományegyetemen is. szükség volna a modern számítástechnikai
eszközökre az egyetem munkaügyi, bérügyi, anyaggazdálkodási munká-
jának, illetve ezt megelőzően az ügyvitelnek az ésszerűsítésénél
is.

a problémák egyikére, a tanulmányi adatok nyilvántartá-
sának korszerűsítésére a statisztikai tanszék a jogi kar dékánjá-
nak felkérésére kísérletet kezdett. az összegyűjtött informá-
ciókat az egyetemi számítóközpontban most dolgozzák fel. a kísérlet
lényege: kidolgoztak egy olyan kódlapot, amely a hallgatókat végig-
kíséri az egyetemi jelentkezés pillanatától egészen a tanulmányaik
befejezéséig. ezen a kódlapon a nyilvántartás a diákok további lé-
nyeges adatainak -származás, szociális segély, diákköri munka, pályá-
zatok - rögzítésére is kiterjed. egy ilyen nyilvántartásból szükség
szerint készíthető összesítés.

a kísérlet szerint minden hallgató már az egyetemi beirat-
kozáskor egy törzsszámot - kódszámot - kap. a hallgatók nevével és az
azonosítást lehetővé tevő adatokról - anyja neve, születési év, hó,
nap - egy szoros abc-ben tárolt kártyarendszert készítenek. ez a
kártya tartalmazná a hallgató kódszámán kívül a diákra vonatkozó
összes nyilvántartásokban szereplő információkat - például a szak-
dolgozatára, sőt az avatására vonatkozó adatokat is. ezzel felele-
gessé válna a különböző nyilvántartásokhoz csatlakozó ugynevezett
regiszteres könyvek vezetése. hogy azonban a törzskönyv adatai tel-
jes mértékben megegyezzenek az index-szel, továbbá, hogy adatai köny-
nyen visszakereshetők legyenek, és egyben a tárolás problémája is
megoldható legyen - célszerű lenne az indexek adatait a jövőben mik-
rofilmen tárolni. megfontolandónak tartják azt is, hogy az index
a vizsgaeredményeken kívül tartalmazza a felvételi eredményt, az
osztály-, a tandíjadatokat is. ez azért is fontos, hogy a hallga-
tókra vonatkozó minden egyes adat egy hiteles helyen álljon rendet-
kezésre.

egy évfolyamra vonatkozóan -mintegy 20 ezer gépi kártyán-
800-900 ezer információt rögzíthetnek ezzel a módszerrel. a feldol-
gozás áttekinthetést nyújt személyenként is minden hallgató öt év
alatti teljesítményéről épp úgy, mint a tanszékek munkájáról, vagy
az egyes oktatóknak a vizsgált évfolyam kiképzése kapcsán jelent-
kező terheléséről. /mti/

- 8 -

bb.11. hatszáznegyvennégy üzem vett részt az,, egy üzem - egy isko-
la,, akcióban - több mint 38 millió forint értékű munka - az élen
a x., a vii. és a xxi. kerület

1/pr/pá/a/h1// -cz

1973. január 16.

a városházán összegezték az,, egy üzem - egy iskola,, mozga-
lom eddigi eredményeit. megállapították, hogy a budapesti párt-
bizottságnak a centenárius jegyében elindított akciója rendki-
vül sikeres volt: a tanév kezdetéig a főváros üzemei, vállalatai,
gyárai és intézményei több mint 38 millió forint értékű munkát
végeztek a budapesti oktatási intézményekben.

a mozgalomba 644 budapesti üzem kapcsolódott be, s a 757 taná-
csi irányítású oktatási intézmény közül 704-ben végeztek teljes,
vagy részleges felújítási munkákat. az üzemek segítő tevékenysége
nem csupán gazdasági támogatást jelentett: gyümölcsöző együttmű-
ködés, kétoldalú kapcsolat alakult ki az üzemek és az iskolák ve-
zetői, párt és kisz szervezetel, valamint a pedagógusok és az ü-
zemi dolgozók között. az előző esztendőknél patronáló mozgalmaiban
a kontaktusok csak egyoldalúak voltak; csak az iskola kapott;
most viszont a pedagógusok vállalták az üzemi dolgozók tovább-
tanulásának segítségét, korrepetálását, ismeretterjesztő és politi-
kai előadásokat rendeztek, vállalták az üzemi könyvtárak rendezé-
sét, nevelési tanácsadó órákat tartottak.

kiemelkedő munkát végzett a pnyv textilfestő, a táncsics
börgyár, a budapesti közlekedési vállalat, az országos gumi-
ipari vállalat, a ix. kerületi vegyiművek, a kőbányai gyógyszer-
gyár, az evig, a magyar kábelművek, a mávaut, az acélárugyár,
a medicor, a telefongyár, az ikarus, a lőrinci hengermű, valamint
a csepel vas-és fémművek. az üzemi kisz szervezetek a kerületek
többségében szintén részt vállaltak a tennivalókból, a iii.,
az v. és a ix. kerületi kisz fiatalok például szabadszombatokon
végzett munkájuk ellenértékét ajánlották fel az,, egy üzem -
egy iskola,, mozgalom támogatására. a xi. kerületi gimnáziumok
kisz fiataljai maguk készítette szemléltetőeszközökkel gyarapít-
tották az általános iskolák szertárait, a xxi. kerületi kossuth
lajos ipari szakközépiskola tanulói pedig elkészítették a pe-
tőfi téri általános iskola kerítését. a ii., a iv. a viii. és a
ix. kerületi iskolák felújítását, maszelését, festését a határ-
őrség és a karhatalmi ezred alakulatai, katonái is segítették.

/folyt. köv./
7.40/a

10 1000

- 9 -

bb.11./hatszáznegyvennégy....folyt./-a

a legtöbb munkát, 4.784 000 forint értékben a x.kerület üzemei végezték, de a listavezetők között vannak a vii. és a xxi. kerület gyárai is.

a jól indult mozgalom már summázható tapasztalataiból egyértelműen következik, hogy az egy üzem - egy iskola akcióban kialakult kapcsolatokat fenn kell tartani, tovább kell fejleszteni, - állapították meg a városházán./mti/

bb.12. dorogi aknamélyítők az alagut rekonstrukciójánál

vid/ká/a/-cz

1973. január 16.

a dorogi aknamélyítők is bekapcsolódtak budapesten az alagut rekonstrukciós munkáiba. a nagy szakmai tapasztalattal rendelkező bányászok már jól ismerik a fővárosi beruházók. korábban az alagut felszíni területét víztelenítették, rendbehozták a vízvezető vázatokat, nagy mennyiségű tömőanyagot építettek be és új gerinc vezetéket alakítottak ki. csaknem két évig dolgoztak a külszín teljes víztelenítésén. kitűnő munkájuk elismeréseként kaptak most újabb megbízatást a dorogi bányászok bent az alagutban távolítják el a régi szigetelő rétegeket és az új számára készítik elő a munkaterületet. százhatvan dorogi aknamélyítő dolgozik az alagutban többi vállalat dolgozóival együtt./mti/

bb.13. lakótelep - közért, óvoda, bölcsőde nélkül - napirenden: zugló idej fejlesztési terve - vb ülés a xiv. kerületben

t-don/fk/a/-cz

1973. január 16.

zugló, még sokáig a főváros egyik legdinamikusabban fejlődő városrésze marad - ezt ígéri a kerületfejlesztési terv, amelylyel keddi ülésén foglalkozott a xiv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

/folyt.köv./
7.50/a

- 10 -

Tó10⁰⁰

bb.13./ lakótelep-....folyt./-a

a zugló lakótelepen az idén több mint 1850 új otthont adnak át. gond, azonban, hogy az ugynevezett kapcsolódó beruházások építési üteme messze elmarad a lakásokétól. jónéhány 2000-3000 lakosú település nőtt ki a földből az elmúlt évek során, ahol nincs közért, sem orvosi rendelő, nincs óvoda, bölcsőde. ezért a tanács idej legfontosabb feladatának ezek megvalósítását tartja. az építő vállalatoknál sürgeti, szorgalmazza az említett intézmények mielőbbi létrehozását. ennek eredményeként a zugló lakótelepen valószínűleg az idén elkészül egy 30 tantermes általános iskola, valamint két abc-áruház.

szóba került a vb ülésen a kerületi kereskedelmi vállalatok munkája is. jelentős intézkedésre készül a zugló közért vállalat, amely a választék bővítésével egyidejűleg a háztartási munkát könnyítő áruk körét is szélesíteni akarja. a kerület közterületein tovább folytatja az ideiglenes zöldség-gyümölcs pavilonok létesítését. a vendéglátóipar elsősorban az ételforgalom növelésével kívánja forgalmát növelni. a ruházati boltok az olcsóbb cikkek választékát bővítik. jó hír a füredi téri lakóknak: ebben az esztendőben három abc-áruház építése kezdődik: a szentmihályi ut és a kerepesi ut sarkán 300, a mogyoródi uton 450, a zalán utca és a vezér ut sarkán 1250 négyzetméter alapterületű abc-áruházat hoznak tető alá.

a kerületi tanács fejlesztési alapja az idén több mint 40 millió forint. a pénz legnagyobb hányadát a kulturális ellátás javítására fordítják. fontos cél: az óvodai építkezések ütemének meggyorsítása, az intézményi helyek számának növelése. az egressy ut 182. szám alatti 100 személyes gyermekintézmény várhatóan ez év szeptemberétől fogadja a 3-6 éves apróságokat. az újvidék téri, valamint a pákozdi téri ugyan csak 100 személyes óvodákat az év végéig adják át. javul a lakosság szociális egészségügyi ellátása is. befejeződik a lócsi uti szakosított körzeti orvosi rendelő építése, s újat hoznak tető alá a várna utcában. a gyermekorvos egészségügyi fejlesztésére új rendelő építését kezdik meg a ráskaai lea utcában. a külső kacsóh pongrác uti lakótelep bölcsődét kap majd.

a kerület kommunális ellátásának javítására csaknem 9 millió forintot költenek. úgy tervezik, hogy a megvalósuló jelentősebb beruházások közelében egyidejűleg az uthálózatot is rendbehozzák./mti/

8.00/a

- 11 -

Tó10⁰⁰

bb.14. hiányzik a hótakaró a földekről - az évszázad legszárazabb decembere volt a tavalyi

i/jf/gk/a/1e

1973. január 16.

az időjárás, amely az utóbbi években rendszeresen feladta a leckét a mezőgazdászoknak, ismét különlegesen produkált az 1972 évi december volt az évszázad legszárazabb évutója. csapadékot jóformán sehol sem kapott a talaj, csak nyomokban mértek kisebb esőket, főleg darát. ez annál is inkább befolyásolja a talaj állapotát, mert az ország nagyobbik részén ősszel sem volt elegendő a nedvességutánpótlás, s eléggé szárazon, mentek,, a télbe a földek. januárban sem változott a helyzet, továbbra is,, meztelen,, az őszi vetés, hiányzik a hótakaró, s csak a hajnali, reggeli órákban lepi be a dér a földeket.

a mezőgazdászok egyelőre természetesen nem tudják megmondani, hogy a hó nélküli időjárás; a hótakaró hiánya és az éjszakai órákban helyenként mínusz 10 - 12 fokos hőmérséklet mennyire károsítja a gabonákat. annyi bizonyos, hogy a legtöbb gazdaságban az őszi-téli hetekben szépen megerősödött a buza, és miután az ország legnagyobb buzatermő vidékein az elmúlt év őszén is a hidegtűrő képességéről ismert szovjet bezosztaja-fajta magja került a talajba, remény van arra, hogy a jó kondícióban levő állomány nagyobb kár nélkül viseli el a hideget. problematikusabb, hogy mi lesz a sorsa a hótakaró nélkül telelő francia és olasz fajtájú gabonáknak és az eléggé meg nem erősödött őszi árpanak.

bizonyos mértékig szerencse, hogy száraz a talaj, ez ugyanis valamelyest csökkenti a kifagyás veszélyét. nagyon kedvezőtlen lenne, ha az elkövetkező napokban esőt kapnának a növények, s ezután hirtelen fagy következne be. az ilyen megpróbáltatást sokkal nehezebben viselnék el a gabonák. mindent egybevetve, az agronómusok szerint nagy szükség lenne a 10-20 centis hótakaróra./mti/

8.05/

a 10¹⁰⁰⁰

--

- 12 -

bb.15. van elegendő fűtőanyag - zavartalan a szén-, földgáz, és az olajellátás

i/bé/pá/a/1e

1973. január 16.

az évszaknak megfelelőre fordult az időjárás, a hőmérséklet több helyütt mínusz 10 fokig süllyedt: megnőtt a forgalom az olajtöltő állomásokon és a tüzép telepekről is egyre többen pótolják tartalékaikat. a hidegbetörés első napjaiban tájékoztatást kért az mti munkatársa az energiagazdálkodás kulcsvállalataitól az ellátásról és a tartalékokról.

az országos kőolaj-és gázipari tröszt illetékesei elmondták, hogy minden egyfokos hőmérséklet-csökkenéskor negyedmillió köbméterrel növekedik a gázfelhasználás. a fővárosban például az utóbbi egy hét alatt 15 százalékkal emelkedett a fogyasztás. a várható további lehüléssel számoltak, s ez nem zavarhatja az ellátást, nem okozhat fennakadást a jelenlegi fogyasztóknál, hiszen a 16 millió köbméteres napi termelés kielégíti az igényeket.

biztonságos ellátást ígér az áfor is, amely ezen a télen kibővített kereskedelmi hálózattal juttatja el a fogyasztókhoz a folyékony tüzelőanyagot. másfélmillió olajkályha melegéről gondoskodnak, amelyhez 400 töltőállomáson, 142 kirendeltségen és 2100 viszont-áradónál vásárolhat olajat a lakosság. a házhozzállítást 176 városban és nagyközségben oldották meg és az elmúlt évhez viszonyítva 11 százalékkal növelték a tankautó-parkot is.

rendkívüli, mintegy egy havi fogyasztásnak megfelelő szén készlet fogadta a hideget a tüzép-eknél. a villamosműveknél és a máv-nál kétfélmillió tonna szenet, 200 ezer tonna brikettet és kokszt halmoztak fel, emellett még 200 ezer tonna külföldi szenet is tárolnak. a számottevő mennyiség szénfajtakénti aránya is megfelelő, megegyezik az ipar és a kereskedelem igényeivel./mti/

8.15/a

10¹⁰⁰⁰

--

- 13 -

bb.16. a legfelsőbb bíróság elvi iránymutatásainak közzététele

1/bc/p4/h1/a/La

1973. január 16.

a bíróságokról szóló 1972. évi iv.törvény értelmében 1973. január 1-től kezdődően a szocialista szervezetek egymás közötti pereiben és egyéb ügyeiben a bíróságok járnak el, a munkaügyi döntőbizottságnak/szövetkezeti döntőbizottságnak, szolgálati felettesnek/ az alkalmazottak munkaügyi vitáiban hozott határozata ellen benyújtott kereseteket pedig a munkaügyi bíróságok bírálják el.

a szocialista szervezetek egymás közötti pereivel és egyéb ügyeivel, továbbá a munkaügyi ítélkezéssel kapcsolatban a törvényesség biztosítása és a jogalkalmazás egysége érdekében a bíróságok ilyen irányú ítélkezése felett is a legfelsőbb bíróság gyakorol elvi irányítást. az ezekkel kapcsolatos irányelveit, elvi döntéseit, állásfoglalásait és az iránymutatásra alkalmas bírósági határozatokat rendszeresen a havonta megjelenő bírósági határozatok című hivatalos kiadványában külön rovatban teszi közzé a legfelsőbb bíróság./mti/

bb.17. négyszázötvenkét helyet bővül a nagykanizsai kórház

vid/k4/a/-cz

1973. január 16.

zala megye legjelentősebb szociálpolitikai beruházása a nagykanizsai kórházbővítés, ebben az évben befejeződik. több mint 100 millió forintos költséggel 452 ágyas főépületet emeltek, amelyet 1973. december közepén adnak át. ezzel a nagykanizsai 2-es számú megyei kórházban mintegy 1000-re növekszik a betegágyak száma, s néhány új gyógyászati osztály létrehozására is mód nyílik. ezt követően, ugyancsak a kórház területén építik fel az új városi sztk rendelőintézetet./mti/

8.20/a

Ts 10⁰⁰

- 14 -

bb.18. központi jelzőrendszer a tiszai vegyikombinátban

vid/k4/a/-cz

1973. január 16.

a tiszai vegyikombinát műszerautomatika főosztálya már eddig is számos értékes műszert, berendezést, gépet, generátort, automatát tervezett és állított termelésbe. legutóbb modern központi jelzőrendszert dolgoztak ki, amelynek próbaüzemeltetését most kezdték meg a kombinát ammóniagyárában.

a központi jelzőrendszer olyan berendezés, amely lehetővé teszi az üzem mérnök számára a munkahelyek, az üzem áttekintését. a saját tervezésű, integrált áramkörökkel felszerelt műszerről leolvashatók a gépek üzemállásának paraméterei is. a berendezésben újsterű, hogy fény-és hangjelzést ad, s papírszalagon rögzíti a legfontosabb üzemi, termelési adatokat./mti/

bb.19. épül az új körmendi tápszergyár - júliusban próbaüzemelés

vid k4/ a/-cz

1973. január 16.

az egyesült gyógyszer-és tápszergyár, több mint 200 millió forintos költséggel, új tápszergyárat épített nyugat-magyarország nagy tejtermelő vidékén, körmenden. a gyár nagycsarnoka már áll, márciusban megkezdik a dániából vásárolt modern tápszergyári gépsorok, berendezések szerelését. a próbaüzemlést júliusra tervezik. az új gyárban többféle ismert és idehaza eddig nem gyártott tápszert állítanak elő modern technológiával. a budapesti anyaggyár szakemberei már kidolgozták a gyártási módokat és a termékek, receptjét./mti/

8.25/a

Ts 10⁰⁰

- 15 -

bb.20. megvalósultak az 1971-es tanácsstagi jelölőgyűléseken elhangzott közérdekű javaslatok miskolcon

vid/ká/a/-cz

1973. január 16.

miskolc megyei város tanácsának titkársága összegezte az 1971-es tanácsstagi jelölőgyűléseken a választópolgárok által előterjesztett közérdekű javaslatok megvalósításában eddig elért eredményeket.

a felmérés során megállapították, hogy a csaknem négyszáz javaslatból eddig megközelítőleg háromszázat valósítottak meg. az előtervezést és nagyobb pénzügyi eszközöket kívánó közművesítésre, ut és járdaépítésre, valamint csatornázásra az ötéves terv hátralévő idejében kerül sor.

a jelölőgyűléseken elhangzott kérelmek megvalósítására a vállalatok, valamint a lakosság csaknem egymillió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá. a kenyér minősége ellen gyakran elhangzó panaszok orvoslására a sütőipari vállalatnál megközelítőleg tízmillió forint értékben gépesítették a kenyérgépezést. három új városrészben új zöldsávokat, három helyen játszótérket míg a csanyiki völgyben játszóparkot létesítettek. a lakosság kívánságának megfelelően huszonnyolc utcában építettek járdát, csatornát. két új autóbuszjáratot a külterületeket is bekapcsolták a városi forgalomba. görömbölyön új körzeti orvosi rendelőt létesítettek.

a lakossági igények megvalósításáról a tanácsstagi beszámolókon, valamint az ez évi tanácsstagi jelölőgyűléseken tájékoztatják a lakosságot./mti/

--

bb.21. nincs még hóakadály az utakon

1/kg/gk/a/hgy

1973. január 16.

eddig nem okozott fennakadást az ország közlekedésében a kedd reggelre lehullott hó - a kpm hóügyeletének jelzése szerint több mint 170 gép szórta sóval, homokkal a síkossá vált utakat. a legmagasabb a hó a dobogókó felé tartó 10-es főúton, de itt is csak 4-5 centi a vastagsága, nem akadályozza a forgalmat. pécs, szekszárd és veszprém környékén viszont a köd és az ónos eső következtében csuszósak az utak, ezért itt kellett a legtöbb sós homokot szétteríteni.

a vonatok menetrendjét nem borította fel a havazás, a távolsági buszjáratok is csak néhány percet késtek, mert vezetők óvatosabban hajtanak. a bkv autóbuszai sikerrel bonyolították le a reggeli csúcsforgalmat, még a hegyi kapaszkodókon is biztonságos a közlekedés./mti/

9.35/a

- 16 -

Tó 10⁰⁵

bb.22./ víziztai gyulának,

tné/a/hgy

1973. január 16/.

a szot titkárságának vezetésével kedden magyar szakszervezeti delegáció utazott a szovjetunióba, hogy résztvegyen a szovjet szakszervezetek leningrádi kulturális szimpoziumán./mti/

--

bb. 23. gál dezső festőművész kiállítása salgótarjánban

vd/ká/a/hgy

1973. január 16.

gál dezső-, budapesti élő festőművész alkotásából rendezte meg ideai első kiállítását y salgótarjáni bolyai jános gimnázium derkovits gyula iskolagalériájában. a nyilvános tárlaton a festőművész huszonhét szintetikus tempera és gouache képét, valamint monotypiáját állították ki. a kiállítást czinke ferenc, munkácsy-díjas grafikusművész nyitotta meg./mti/

bb 24. befejezték a nagyjavítást - rekordtermelésre készül a kazincbarcikai könnyűbeton gyár

vid/ká-ju hgy

1973. január 16.

szekszárd reggel ismét megkezdik a termelést a kazincbarcikai könnyűbeton gyárban, ahol a közeli borsodi hőerőmű kazánjaiban elégetett szén pernyéjéből jó minőségű építőanyagot készítenek. a növekvő megrendelések alapján a tervezettnél több gázszilikát terméket: falazóblokkot, szigetelő és válaszfalapot gyártottak és ez erősen igénybe vette a berendezéseket. ezért az elmúlt év december 24-én nagyjavítás kezdődött, amelynek során az új öntőformák felszerelése mellett, a különböző berendezéseken csaknem harmincezer alkatrészt cseréltek ki. a gyár fennállása óta ez volt a legnagyobb méretű karbantartó munka, amelyet a tervezett határidő előtt egy nappal, kedden fejeztek be. a kijavított, rendbehozott gépi berendezésekkel az idén rekorderedményt kívánnak elérni. úgy tervezik, hogy az elmúlt évinél mintegy tizennégyezer köbméterrel több, összesen kétszázharmincezer köbméter gázszilikát árut készítenek. ezek nagyrésze falazó blokk lesz. a jó minőségű termék nagy előnye, hogy a megfelelő szilárdságon kívül kiváló hang és hőszigetelő, s nagy térfogatánál fogva felhasználása igen termelékeny. a gyár annyi falazóblokkot ad át a kereskedelemnek, amennyiből ötezeregyszáz kétszobás összkomfortos családi ház építhető. /mti/

--

11.50/ju

- 17 -

Tó 13⁴⁵

bb 25. ózdi tervfeladat: egymillió tonna acél

vid/ká-ju hgy

1973. január 16.

az ózdi kohászati üzemek acélművének dolgozói kiváló munkasikerekkel zárták az elmúlt esztendőt. vállalatuknak megfelelően harmincezer tonnával többet, kerekben egymillió tonna acélt adtak a népgazdaságnak. a gyár fenállása óta először értek el ilyen eredményt, amelyet az idén is tartani akarnak. az egymillió tonna acél az új esztendőben már mint tervfeladat szerepel programjukban. a termelés növelése és a gazdaságosabb üzemelés érdekében több intézkedést vezettek és vezetnek be. így például növelik az adagok súlyát és oxigénes befúvással gyorsítják az acél olvadását illetve kikészítését. pontos ütemtervet dolgoztak ki és abban meghatározták, hogy egy-egy kemencéből műszakonként mennyi acélt kell lecsapolni. a műszaki és fizikai dolgozók összefogása és a jó munkaszervezés máris érezhető hatását. az új esztendő első tizenöt napjában 32.618 tonna acélt gyártottak, csaknem négyszáz tonnával többet, mint amennyit esedékes tervük előírt. a martinászok munkáját dicsérik, hogy ezt a teljesítményt hét maerz kemence üzemelésével érték el, mert egy olvasztójuk javítás alatt állt. /mti/

bb.26. az első zárszámadási közgyűlés szabolcs-szatmár megyében

vid/kz/p hgy

1973. január.16.

kedden szabolcs-szatmár megyében is megkezdődtek a tsz zárszámadási közgyűlések. elsőnek, akárcsak tavaly, a nyírtéti rákóczi termelőszövetkezet vezetősége számolt be a tagságnak a múlt évi gazdálkodásáról. kántor Géza elnök elmondta a közgyűlésen, hogy a szövetkezet közös vagyona egy év alatt - építkezések és gépvásárlások következtében - 2.3 millió forinttal gyarapodott. az egy dolgozó tagra eső személyi jövedelem 17.212 forint. ez az összeg 2.200 forinttal több a tavalyinál, s körülbelül ezer forinttal magasabb az idei várható megyei átlagnál. az évközben kifizetett összegeken felül a zárszámadás napján, 1.5 millió forintot osztottak ki a tagok között. emellett megfelelő összegeket tartalékoztak az idei gazdálkodásra, kulturális és szociális célokra.

/folyt köv ./
11.55/p

Tó1345

-18-

bb.26. az első zárszámadási .....1.folyt /p

a megyében a következő hetekben összesen 258 tsz tartja meg évzáró közgyűlését. az előzetes számítások szerint megyei átlagban a szövetkezetek bruttó jövedelme alatta marad az 1971-évinek. várhatóan 23 tsz zárja veszteségesen az évet. /mti/

bb.27. 50 millió köbméter,, gyilkos,, gáz a mecsek gyomrából-
ujabb gázlecsapoló istván-aknán

vid/kz/a/-cz

1973. január 16.

a mecseki szénbányák pécs-bányaüzemében, a mélyművelésű istván-aknán több mint három millió forint értékű gázlecsapoló berendezést helyeztek üzembe. a négyszáz méternél mélyebben levő gáztartalmú széntelepkből szívja ki és juttatja napszintre a bányászok veszedelemes ellenségét, a metánt. a berendezés két széntelep gázlecsapolására alkalmas - naponta kb 20 000 köbméter bányagáz távozik a vezetékain a szabadba. rövidesen üzembe helyezik azt a fűtőberendezést is, amellyel a 8 000 kalóriás gáz jó részét hasznosítják. a bánya egyik kazánját fűtik majd vele. az ehhez szükséges gázégő berendezést a villamosenergiaipari kutató intézet tervezte és gyártotta. a komlói zobák-aknán ugyancsak befejezéshez közeledik egy végleges, nagyteljesítményű gázlecsapoló felszerelése.

a közismerten metánveszélyes mecseki szénbányákban 1956 óta alkalmazzák a gázlecsapolást. eddig csaknem 50 millió köbméter,, gyilkos,, metántól mentesítették a mecsek gyomrát, s ezzel biztonságosabbá tették a mélyben dolgozó emberek munkáját. e tetemes gázból kb 13-15 millió köbmétert hasznosítottak külszíni épületek, üzemek fűtésére, a jövő feladata a nagyobb mértékű felhasználás megoldása. /mti/

12.40/a

Tó1345

- 19 -

bb.28. fokozottabb törődés az idős emberekkel csongrádban -
a szociálpolitikai helyzetet tárgyalta meg a megyei tanács
vb

vid/a/-cz

1973. január 16.

hazánkban a hatvan éven felüli lakosság aránya csongrádban
a legmagasabb, 20.2 százalék, 3,3 százalékkal meghaladja az or-
szágos átlagot, az öregek helyzetének javítása szerepelt többek
között a csongrád megyei tanács keddi vb ülésének a napirendjén.

az előterjesztett jelentés szerint a megye 11 szociális ottho-
nának nagyrésze korszerűtlen és felújításra szorul, az épületek
zsúfoltak, a helyiségek mérete és elrendezése nem felel meg a
követelményeknek, az öregek 23 napközi otthonában már lényegesen
kedvezőbb a helyzet, ezek otthonosak, jól felszerelték, ami rész-
ben társadalmi segítségnek is köszönhető, a napközi otthonok lé-
tesítéséhez és fenntartásához az üzemek, vállalatok, szövetkeze-
tek egyaránt hozzájárulnak, szentesen a kontakta gyáregység te-
levíziót, könyveket, lemezjátstól ajándékozott a helyi otthonnak,
fábiánsebestyén községben a kinizsi termelőszövetkezet
50 000 forinttal járult hozzá az öregek második otthonának lé-
tesítéséhez, hódmezővásárhelyen az alföldi porcelángyár 50 száza-
lékos árendedménnyel adott a szociális intézménynek 60 szemé-
lyes étkezészetet, több szociálista brigád vállalta az ebédkihor-
dását azoknak, akik betegségük miatt nem tudnak bejárni a napkö-
zi otthonba.

csongrád megye tanyavilágában, ahol több mint 16 000
- közülük nagyon sok teljesen magányos, idős ember él 6-8 kilomé-
terre a községektől, sajátos szociális problémák jelentkeznek, e-
zek az öregek tanyájuktól nem akarnak elszakadni, szociális ot-
thonba nem helyezhetők, viszont az öregek napközijébe nem tudnak
bejárni, helyzetükön csak a házi szociális gondozónői hálózat szé-
lesítésével lehetne segíteni.

a végrehajtó bizottság határozatot hozott a szociális otthonok
műszaki állapotának felülvizsgálására, felújítási, korszerűsítési
tervek sürgős elkészítésére és a kivitelezési munkák sorrendjé-
nek megállapítására, felhívta a helyi tanácsok figyelmét, hogy
a helyi erőforrások felkutatásával és megteremtésével, a vállala-
tok, üzemek, szövetkezetek anyagi támogatásával létesítsenek
az idős emberek nappali gondozására otthonokat, a tanyavilágban
magukra hagyatottan élő öregekkel való fokozott törődés érdeké-
ben javasolta a végrehajtó bizottság újabb házi szociális gondozó-
női állások szervezését./mti/

- 20 -

12.50/a

bb.29. négy óvoda társadalmi összefogással

vid/kz/a/-cz

1973. január 16.

három esztendővel ezelőtt a debreceni üzemek, vállalatok
szövetkezetek felajánlották a segítségüket az óvodák építéséhez,
több mint tizenöt millió forintot szántak erre a célra s e-
mellett nagy értékű társadalmi munkát is vállaltak, az
összefogás eredményeként tavaly száz új óvodai helyet készült,
az idén pedig, mint a városi tanács végrehajtó bizottságának
keddi ülésén bejelentették 4 óvodában együttesen 225-el bővítik
társadalmi összefogással a helyek számát, meglévő épülete-
ket bővítene, toldanak meg új szárnyal, korszerűsítik a be-
rendezést, felszerelését is./mti/

bb.30. időjárásjelentés

a/hg y

1973. január 16.

a meteorológiai intézet jelenti január 16-án, 13 órakor

többfelé havazás

az óceáni enyhe légtömegek egymást követő hullámai fokozato-
san eljutottak nyugat-európán keresztül kontinensünk középső te-
rületeire, sőt az elmúlt 24 óra során a páradus és enyhe légtö-
megek fokozatosan elárasztották a földközi-tenger vidékét és
a balkán-félszigetet is.

hatásukra az időjárásban gyors átalakulás történt, ugyanis
ezen a területen a száraz időjárást csapadékosabb váltot-
ta fel, ma hajnalban a földközi tenger északi vidékén többfelé
estt az eső, az alpokban és a déli kárpátokban pedig havazott,
a szovjetunió európai területének középső részén a hideg leve-
gő nyugalomba jutott, moszkva környékén a hajnali lehülés
helyenként elérte a mínusz 22 - mínusz 24 fokot.

/folyt.köv./

12.55/a

- 21 -

bb.30/Időjárásjelentés....folyt./-a

hazánkban hétfőn délnyugat- felől fokozatosan megnövekedett a felhőzet, így a nyugati megyékben erősen, a keleti megyékben változóan felhős volt az ég. a tisztán helyenként 4-7 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben az északi részekben általában 0 - minusz 3, máshol 0 - plusz 3 fokig emelkedett.

az éjszakai óráktól kezdve először délen, később az ország középső részén is havazott, egy-két helyen havas eső, ónos eső hullott. a lehullott csapadék mennyisége reggel 7 óráig csak néhány helyen pest megyében érte el a 2 mm-t.

kedd hajnalban a legalacsonyabb hőmérséklet a dunántúlon és délkeleten 0 - minusz 5, északkeleten minusz 5 - minusz 12 fok között alakult. délelőtt többfelé havazott, helyenként havas eső hullott. a hőmérséklet 11 órakor 0 és minusz 4 fok között változott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke minusz 3.8 fok volt, 2.5 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

váható időjárás szerda estig:

erősen felhős idő, többfelé havazás, néhány helyen havas eső ónos eső.

megélnékülő, helyenként megerősödő keleti, délkeleti szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában minusz 1- minusz 5, északkeleten minusz 6 - minusz 9, legmagasabb nap-pali hőmérséklet szerdán 0 - minusz 3 fok között.

a duna vízállása budapesten 92 centiméter./mti/

13.05/a

--

- 22 -

bb.31. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke január 16-án
13 óráig:

1973. január .16.

/se/p cz

- 1./ közös óbudai-nógrád megyei centenáriumi program
- 2./ hárfázik a balaton
- 3./ mohácsi farsang,
- 4./ népművészek
- 5./ hajdu táncegyüttes műsora
- 6./ a belváros fűtése korszerűsítéséről
- 7./ fantasztikus tv-játék sorozat
- 8./ ügyvitel gépesítési kísérletek az elte-n
- 9./ mintás farmer
- 10./ import vitamin
- 11./ egy üzem- egy iskola
- 12./ dorogi aknamélyítők az alagut rekonstrukciójánál
- 13./ xiv. kerületi vb
- 14./ hiányzik a hótakaró
- 15./ fűtőanyag
- 16./ a legfelsőbb bíróság elvi iránymutatásainak közzététele
- 17./ bővül a nagykanizsai kórház
- 18./ központi jelzőrendszer a tiszai vegyikombinátban
- 19./ épül a körmendi tápszergyár
- 20./ közérdekű javaslatok miskolcon,
- 21./ nincs még hóakadály
- 22./ szakszervezeti delegáció utazott a szu-ba
- 23./ gál dezső kiállítása
- 24./ befejezték a nagyjavítást kazincbarcikán
- 25./ ézdi tervfeladat
- 26./ zárszámadás szabolcsban
- 27./ újabb gázlecsapoló a mecsekben
- 28./ csongrád megyei vb ülés
- 29./ hajdu megyei vb ülés
- 30./ időjárásjelentés
- 31./ hírjegyzék.

/mti/

--

-23-

bb.33. elhunyt moldován györgy,

cz/a/-cz

1973. január 16.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a főkeret nyugdíjasa, hamvasztás utáni búcsúztatása január 22.-én hétfőn 11 óra 30 perckor, a rákoskeresztúri temető ravatalozójában lesz.

az mszmp xiv. kerületi bizottsága.

/mti/

..-

bb.32. új lehetőségek - figyelemre méltó tervek - év elején a tudomány új hazai műhelyeiben

ö/vid/kz/mné/a//cz

1973. január 16.

a hazai tudomány bázisa az elmúlt évben több új, nagyszabású beruházással létrehozott, létesítménnyel gyarapodott. a részben elkészültek között van a negyedik ötéves terv egyik legnagyobb tudományos célú beruházása, a szegeden 320 millió forintos költséggel épülő biológiai kutatóközpont. teljes elkészülte után 500 ember, közülük 150 tudományos kutató munkálkodik majd azon, hogy hazánk is lépést tartson a biológiai tudományokban világszerte bekövetkezett robbanászerű fejlődéssel.

a tervek szerint épülő intézmény két laboratóriumi épület-szárnya már elkészült, s az egyikben megkezdték a kutató munkát a biofizikai, a biokémiai, a genetikai és a növényélettani intézetek munkatársai. a második laboratóriumi szárnyépületet, amelyhez az izotóp torony, az előadó- és a könyvtárterem, továbbá más fontos objektumok is kapcsolódnak, az idén rendezik be a világszínvonalnak megfelelő szintű műszerekkel. ez a munka előreláthatóan ez év őszére fejeződik be.

az intézménynek 150 tudományos kutatója lesz, de 180 kutatómunkahelyet építenek ki, hogy vendég-kutatók fogadására is lehetőség legyen. fontos szerep hárul az intézményre abban a vonatkozásban is, hogy kutatókat képezzen ki más intézeteknek, s a biológiai eredményeit hasznosító üzemeknek.

/folyt.köv./

13.20/a

- 24 -

13.14⁰⁵

bb.32/ új lehetőségek...folyt./-a

az új kutatóközpont életében 1973 azért is fontos állomásnak ígérkezik, mert egy a közeljövőben aláírásra kerülő egyezmény szerint az unesco ötéves szerződést köt a magyar tudományos akadémiaiával, illetve újszegedi intézetével. eszerint 1.2 millió dollárral segíti a szegedi intézmény továbbfejlesztését. az újszeged körülbelül 50 százalékáért újabb műszereket vásárolnak, a fennmaradó részt pedig arra használják fel, hogy fedezzék a fejlődő országok fiatal kutatóinak képzési költségeit, külföldi szakértőket fogadjanak, illetve magyar kutatókat küldjenek külföldi tanulmányutakra.

a szegedi biológiai kutatóközpont fokozatosan bekapcsolódik a nemzetközi tudományos életbe, széleskörű kapcsolatokat terem a hasonló európai intézményekkel. bővülő kapcsolatainak egyik jeleként az idén szegeden tartják meg a nemzetközi sejt-kutató szervezet - az icro - konferenciáját.

a biológiai, a genetikai és a fiziológiai kutatások másik új műhelyében - az mta martonvásári mezőgazdasági kutató intézetében tavaly októberben készült el az első hazai fitotron. az összkomfortos növényházban, amelyben tetszés szerint programozható a fény, a hőmérséklet és a páratartalom, az idei esztendő lesz a próba éve. a cél az, hogy a kutatók elsajátítsák az objektum bonyolult berendezéseinek kezelését, megalapozzák a hazai és a külföldi kopperációkat.

a fitotron kutatási programja szerint 1973-ban búzával tízféle, árpával egy, kukoricával pedig hatféle kísérletet végeznek. az első hazai fitotron egyébként az anyagcsere, továbbá a biológia, közelebbről a genetika és a származástani egyik fontos kérdésének - az örökléskénység viszonyának - egzakt tudományos feltárásához, megválaszolásához teremti az eddiginél összehasonlíthatatlanul jobb lehetőségeket. az utóbbival néhány jelentős agronómiai tulajdonság - az ősziesség, a tavasziság, a fagy- és téllélőképesség, a tenyészidő, a minőség és a rezisztencia - tervszerű előállításának egzakt módszereit kívánják megalapozni, illetve a gyakorlati növénynevelés, végső soron a növénytermesztés számára kidolgozni. az e koncepció alapján tervezett búzakísérletek közül külön figyelmet érdemelnek azok a kutatások, amelyeknek a mexikói tavaszi, csoda-búza, ősziesség a célja. ennek a világ minden részéből figyelemmel kísért munkának az eddigi hazai eredményei biztatóak. a tavaszi és az őszi árpafajtákkal kapcsolatban az optimális fény-, hő- és vízigény tisztázására törekszenek, a kukorica vonatkozásában pedig többek között az optimális felnevelési körülmények egyes kérdéseinek megválaszolása szerepel a programban. /mti/

13.25/a

- 25 -

13.14⁰⁵

bb.34. kenyérsütés -,bevetés,, nélkül - országos kemence-
bemutató makón

vid/a/-cz

1973. január 16.

a pékek egyik legnehezebb fizikai munkája - amely a mai korszerű sütőüzemekben is megmaradt - a kiformázott sulyos kenyérsütés a sütőlapáton történő bevetése a kemencébe. hogyan lehet bevetés nélküli szinte automatizált kenyérsütésre berendezkedni - erről tartottak kedden országos tanácskozást és kemencebemutató makón. ezen az eseményen - amelyet a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület rendezett a makói kenyérgyárban, illetve a korona szálló nagytermében - több mint kétszáz sütőipari szakember vett részt az ország minden részéből.

tanulmányozták a csongrád megyei sütőipari vállalat és a hajdu bihar megyei tápláléki építőipari vállalat által közösen megtervezett és felépített alagutkemencét, illetve az egész kenyérgyártási folyamatot, amely jelenleg a legkorszerűbbnek számít az országban. lényege, hogy nemcsak a dagasztást és a formázást, hanem a „bevetést”, és a többi munkafolyamatot is gépekre bizzák: a formázás után a pihentetőből a kenyérformájú tésztát futószalag viszi a kemencébe is, ahol mozgó sütőlapokra kerül, s mire végighalad a kemencén, akkorra kiszűl, amint a sült kenyér „kilép”, a kemence „hőszilipjén”, még a „mosdatását”, is automata látsza el, miközben ugyancsak futószalagon a készáruraktárba kerül. szakkörökben ismeretesek már hasonlóan automatizált nyugati gyártmányú berendezések, ezek azonban főből készülnek, míg a makói kemence falazata téglából. további előny, hogy makón nem csak egyféle vekni gyártható, hanem beállíthatják az alfldön hagyományos kerek kenyérforma gyártására, sőt különféle péksütemények automatikus készítésére is. nem a utolsó rendű szempont, hogy ez az új típusú hazai berendezés alig több mint egymillió forintba került, egynegyedébe, mint hasonló nyugati gyártmányok. a tanácskozáson megvitatták a sütőipari újdonság országos bevezetésének lehetőségeit is. /mti/

bb.35. fontos vizsgálatok a kneb félévi munkaprogramjában

t/bc/pá/a/zs/hgy

1973. január 16.

dr. dabronaki gyula államtitkár, a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke kedden tájékoztatót tartott a népi ellenőrzés elmúlt évi tevékenységének néhány tapasztalatáról, s a bizottság idei első félévi munkatervében szereplő feladatokról.

/folyt. köv./
13.40/a

- 26 -

bb.35./ fontos vizsgálatok.....folyt./-a

elmondotta, hogy a népi ellenőrzés évente mintegy 6 000 téma-vizsgálatot végez, s mintegy 10 ezer bejelentést, panaszt intéz: az ezekkel kapcsolatos munkában mintegy 26 ezer népi ellenőr vesz részt.

a kneb félévi munkatervében jelentős, a kormány által jóváhagyott gazdasági, kulturális, szociális vizsgálatok szerepelnek. ezek körében megvizsgálják a felnőtt dolgozók továbbképzésének helyzetét. a termelés műszaki színvonalának növekedése ugyanis szükségessé teszi a dolgozók szakismeretének folyamatos korszerűsítését. a termelésben alkalmazott újabb és újabb gépek, technológiák eredményes felhasználásához általában nem elegendő az a tudás, amellyel a dolgozók munkájukat valamikor megkezdték a gyárban, az üzemben. hazánkban korábban nagyobb gondot fordítottak a dolgozók üzemen belüli képzésére és továbbképzésére, az utóbbi időben viszont kevesebbet törődnek ezzel a fontos kérdéssel, s az ösztönzés-támogatás sem tűnik ki-elégítőnek.

a mezőgazdaságban dolgozó nők helyzetével foglalkozó vizsgálat jelentőségét érzékelteti, hogy a dolgozó nők egyharmada ebben a népgazdasági ágban tevékenykedik. a vizsgálat keretében a nők munka-és életkörülményeit, képzését, továbbképzését, a velük kapcsolatos szociális és egyéb kedvezmények érvényesülését kívánják felmérni.

egy további vizsgálat a folyékony üzemanyagokkal való gazdálkodás helyzetével kapcsolatos. ezt indokolja, hogy a közúti folyékony üzemanyag felhasználása a múlt évben körülbelül 5 milliárd forintot tett ki. statisztikai adatok arra utalnak, hogy ez nem arányos a kilométerekben, a szállított tonnákban kifejeződő teljesítményekkel. a felmérés során megnézik, hogy az üzemen aratók milyen rendben, hogyan biztosítják a gazdaságos felhasználás érdekében a járműállomány karbantartását, az üzemanyagelszámolást.

egy másik vizsgálat keretében felméri a gyenge ipari adottságú területek fejlesztésére adott alapok felhasználását. ennek keretében megvizsgálják a budapestről vidékre telepített iparok helyzetét, az ugynevezett anyavállalatok különféle vidéki leányvállatainak tevékenységét, főleg abból a szempontból, hogy mennyibe került munkájuk megkezdése az új helyen, s ott milyen körülmények közé kerültek. a már új helyen működő vállalatok tevékenységével kapcsolatos tapasztalatokat felhasználhatják majd az illetékes főhatóságok jövőbeni, hasonló döntéseik meghozatalánál.

a munkatervben jelentős vizsgálati témaként szerepel az üzletprofilok kialakítása az élelmiszeriparban és a vegyiparban kereskedelem, a termékforgalmazás egyes területeinek gazdaságossága, a reklám-és propagandaköltségek alakulása, a munka-és egészségvédelem, valamint a munkahelyi szociális ellátottság helyzete a mezőgazdasági nagyüzemekben. /mti/

13.45/a

- 27 -

bb. 37. gárdonyi géza - diáknapok a vit jegyében - száz iskola
tanulóinak fesztiválja egerben

vid fm/11 cz

1973. január 16.

egerben az idén május 26-29. között rendezik meg heves, nógrád, pest és szolnok megye, valamint a főváros tanuló ifjúságának részvételével a gárdonyi géza diáknapokat. az ősi diákvárosban immár hagyományos - kétévenként ismétlődő - diákfesztivál rendező bizottsága kedden egerben tartotta alakuló ülését, amelyen a nagyszabású találkozó programját is jóváhagyták.

németh lászló, a kisz heves megyei bizottságának titkára hangsúlyozta, hogy a gárdonyi géza diáknapok idei rendezvénysorozata az év legnagyobb ifjúsági megmozdulása lesz egerben. a sokszínű programot a tizedik világifjúsági találkozó előkészítésének jegyében boykotolják le.

a megnyitó ünnepségre eger főterén, dobó istván szobra előtt május 26-án este kerül sor ifjúsági tömeggyűlés keretében. több mint négyezer fáklya fényénél. ez alkalommal adja át dr. varga jános, a városi tanács elnöke a városkapu kulcsát a fesztiválváros diáktanácsa titkárának. a diáknapok keretében felelevenítik az egri diákélet értékes hagyományait, s tovább mélyítik a négy szomszédos megye tanuló ifjúságának barátságát.

a diákfesztivál programjában számos kulturális és sportvetélkedő szerepel. a diáknapok névadójára emlékezve kerül sor a „gárdonyi és a hazafiaság” szeminárium megrendezésére. a korábbi rendezvényektől eltérően újdonság lesz, hogy az idén számos sportágban megrendezik az iskolák közötti versenyeket is.

a gárdonyi géza - diáknapok rendezvényeire mintegy száz közép-foku tanintézetből négyezernél több fiatalt várnak egerbe./mti/

bb. 36. új kenyérgyár épül szolnokon

vid kz/11 cz

1973. január 16.

a sütőipar korszerűsítésével fokozatosan javítják a kenyér- és a péksütemény ellátást szolnok megyében.

/folyt.köv./

13.50/11

Tóth³⁰

- 28 -

bb. 36./ új kenyérgyár .... folyt./ 11

a megyeszékhelyen új, korszerű kenyérgyár épül. a tervek szerint még az idén megkezdí a működését. az új létesítmény zökkenő nélkül kielégíti majd a város igényét. mezőtúron még az év első felében befejeződik a városi sütőüzem rekonstrukciója. az ellátás javítására a megye három sütőipari vállalata szakbolt hálózatát is növeli. jelenleg már hatvannyolc szaküzletben árusítják a sütőipar friss termékeit. a minőség javítása érdekében program készült a sütőipari szakmunkások számának növelésére./mti/

..-

bb.38. a holló is előbujt

vid/kz/a/-cz

1973. január 16.

a napok óta tartó kemény hideg vándorlásra kényszerítette a bükk-i erdők madarait. a lombjavesztett erdőségekből a hegyek lábánál lévő településekre húzódtak az énekes madarak, a sárgarigók, sármányok, cinkék, csizék. valósággal megszállták a házak védelmet nyújtó ereszeit, s együtt táplálkoznak a baromfiudvar lakóival.

a kemény, száraz hidegben a bükk hegység, tetején, lévő falvakba, többek között bükk-szentkeresztre, répásbúrára, megérkeztek a jégtoLLU madarak. főként azokat a portákat szállták meg, ahol a pirosgyümölcsű madár birs kínál bőséges táplálékot számukra. a hidegben előbujt ósvadoni rejtékből a rendkívül ritka holló is. a nagymező és jávorkút környékén keres magának táplálékot./mti/

..-

bb.39. melegfürdő és hétvégi telep épül dombóvárott

vid/kz/a/-cz

1973. január 16.

dombóvár határában 50-54 fokos termálvizet találtak. - széleskörű társadalmi összefogással melegvízű fürdőt és hétvégi üdülőtelepet alakítanak ki a környéken. a városi tanács téglajegyeket bocsátott ki, az üzemekben dolgozó szocialista brigádok és a város lakosságának tekintélyes része pedig kétékezi munkáját is felajánlotta a terv mielőbbi megvalósításához.

a városi tanács, mint a végrehajtó bizottság keddi ülésén bejelentették, eddig 210 üdülőtelket osztott ki az ötp közreműködésével. hozzáállták az első medencék és a bekötőút kialakításához, szerelik a villanyhálózatot és megtörtént a fásítás egy része is./mti/

13.55/a

Tóth³⁰

- 29 -

bb.40. felvétel a szot felsőfoku munkavédelmi tanfolyamára

1/sl/fk/a/ie/

1973. január 16.

a szot felsőfoku munkavédelmi tanfolyam igazgatósága felvételi pályázatot hirdet az 1973-74-es tanévre. a munkavédelem valamely ágában dolgozók például biztonsági megbízottak, társadalmi munkavédelmi felügyelők, munkavédelmi tudományos kutatók, továbbá műszaki vezetők és más műszaki képzettséggel rendelkezők kérhetik felvételüket.

a szakmérnöki tagozatra okleveles mérnökök és tudományegyetemet végzett vegyészek, a szaktechnikus tagozatra pedig mindazok jelentkezhetnek, akik ipari vagy mezőgazdasági technikai képesítő oklevéllel rendelkeznek. a tagozatokon budapesti és vidéki ágazat is indul, a foglalkozásokat budapesten tartják.

a tanulmányi idő a budapesti ágazatnál 2., a vidéki ágazatoknál két és fél év. az oktatás az egyetemi levelező rendszer szerint folyik. a hallgatók a félév végén kollokviumot, meghatározott tárgyakból szigorlatot tesznek. a tanulmányok elvégzése után a jelöltek diplomatervet, illetve szakdolgozatot nyújtanak be, amelynek sikeres megvédése esetén munkavédelmi szakmérnök, illetve szaktechnikus oklevél nyerne.

a budapesti mérnök-hallgatók heti óraszámja 10, a foglalkozásokat hétfő délután és csütörtök délelőtt tartják. a budapesti technikusok heti óraszámja 6, mégpedig hétfőn délutánonként.

a vidéki hallgatók a tanévre előre meghatározott napokon egéssznapos foglalkozásokon vesznek részt.

a tandíj félévenként a szakmérnök tagozaton 200-, a szaktechnikus tagozaton 150 forint. a félévben elért kitűnő, vagy jeles eredmény a következő félévre tandíjmentességre jogosít.

a szot felsőfoku munkavédelmi tanfolyam hallgatóit ugyanazok a kedvezmények illetik meg, amelyeket a főiskolai levelező hallgatók élveznek.

a jelentkezéshez szükséges nyomtatványokat budapesten a szakszervezetek budapesti tanácsa munkavédelmi bizottságánál /vi.dózsa györgy 84/b. 1.emelet 29./ vidéken a szakszervezetek megyei tanácsának munkavédelmi bizottságánál lehet igényelni.

a jelentkezési nyomtatványokat a szot felsőfoku munkavédelmi tanfolyam címére, 1368. budapest pf.200. címre kell küldeni. a jelentkezési határidő: 1973. április 24. ezt követően jelentkezést nem fogadnak el.

a mérnöki tagozaton felvételi vizsga nincs. a technikusok felvételi vizsgaanyagát külön tájékoztató ismerteti./mt/

14.05/a

- 30 -

bb.44. előtérben a szolgáltatások javítása - ülést tartott a postások szakszervezetének központi vezetősége

t/kf/mné/a/-cz

1973. január 16.

kedden a benczur utcai postás művelődési központban ülésezett a postások szakszervezetének központi vezetősége. a tanácskozáson részt vett papp árpád, a munkásörtség országos parancsnoka, az mszmp kb tagja, horn dezső közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes, a posta vezérigazgatója. a központi vezetőség idei első ülésén a szakmai, a gazdasági, és az ebből adódó szakszervezeti feladatokat tárgyalták meg.

dr. buják konstantin posta vezérigazgatóhelyettes beszámolója, a múlt évi tevékenység értékelése alapján legfontosabb tennivalóként a különböző szolgáltatások színvonalának, minőségének javítását, a hírközlő berendezések kapacitásának jobb kihasználását, a munkaerőhelyzet könnyítését és ezekhez a termelékenyebb kezelési eljárások kialakítását, bevezetését határozták meg. a tervek szerint a postaforgalomban egyebek között továbbfejlesztik a külterületi kézbesítés rendszerét, budapesten bevezetik a hírlapok levélszekrénybe kézbesítését, s az irányítószámokra alapozva új feldolgozási rendszert alakítanak ki. a távbeszélő szolgálat körülbelül 20 ezer új előfizetőt kapcsol be az országos hálózatba, javítja budapest környékének és a dunakanyar településeinek telefonellátását. folytatják a távhívórendszer bővítését, három különböző típusú központban megoldják a helyi beszélgetések időtartam szerinti számlázását, s megkezdik a budapestről vidékre és külföldre irányuló távhívások bevezetésének előkészületeit, műszaki munkálatait.

ebben az évben mintegy 1.7 milliárd forintot fordíthat fejlesztésre a posta. az összegnek több mint a felét a vezetőket, 21 százalékát a vezetéknélküli hírközlés, 15.4 százalékát a hagyományos postaszolgálat fejlesztésére fordítják. a lehetőség szerint gondoskodnak a postások élet-és munkakörülményeinek javításáról, szociális, kulturális ellátottságuk fejlesztéséről is. a posta összes beruházásainak 3.5 százalékát fordítják erre a célra, s 30 millió forint jut a dolgozók lakásépítkezéseinek támogatására.

a központi vezetőség állásfoglalásában egyet értett az idei bérfeljesztési elvekkel, amely szerint a postások bérszínvonala 4.8 százalékkal növekszik, s a központi juttatásból kizárólag a forgalmi állománycsoportban dolgozók bérét növelik. a szakszervezet vezető testülete szerint az 1973-ra tervezett létszám elegendő az előírt feladatok végrehajtásához, szükségesnek tartja azonban a forgalmi és a műszaki végrehajtó szolgálat megerősítését és az alkalmazotti és az irányító munkakörökben a létszám csökkentését. a központi vezetőség szerint a budapest 100-as postahivatal fejlesztésének második ütemében előírt női és férfi munkásszálló, mosoda és a 100 személyes óvoda építésének előkészületeit ebben az évben be kell fejezni. tavaly még mindig sok dolgozó vált meg a postától, egyebek között a kedvezőtlen szolgálati beosztás miatt. a szakszervezet szorgalmazza, hogy a postánál is teremtsék meg a feltételeket a munkaidő csökkentéséhez./mt/

14.20/a

- 31 -

bb 41. több az influenzás beteg, de még nincs járvány a fővárosban

1 vt/fk-ju hi -cz

1973. január 16.

a fővárosi tanács egészségügyi főosztályától, valamint a köjál járványügyi osztályától kedden kapott tájékoztatás szerint az influenza-jellegű megbetegedések száma növekszik ugyan, de még nem érte el a járványra jellemző méreteket. ezt támasztja alá az is, hogy például az iskolai hiányzások aránya szombaton 6,7 százalék volt, hétfőn már csak 6,3 százalék. a gyerekek megbetegedési aránya sem a bölcsődékben, sem az óvodákban nem utal járványra.

egyébként influenza gyanúja miatt szombaton, vasárnap és hétfőn összesen 172 felnőttet vittek a fővárosi kórházakba. azonban a beutaltaknak csak körülbelül egyharmada valóban influenzás. a gyerekeknél gyakori a hurutos megbetegedés, de influenzára utaló tüneteket eddig csak kevésnél találtak.

elmondották az illetékesek azt is, hogy a betegségek változatlanul enyhe lefolyásúak. a körzeti orvosok forgalma és az ügyeleti hívások száma az elmúlt napokban növekedett. az igényeknek megfelelően megerősítik az ügyeleti szolgálatot. továbbra is fokozott figyelemmel kísérik a járóbeteg forgalmat, az iskolai hiányzások alakulását és az ügyeleti hívásokat. a kórházakban - a szükséghez igazodóan - újabb ágyakat biztosítanak az influenzások számára.

az illetékesek ezton is felhívják a figyelmet arra, hogy a nátha nem azonos az influenzával. az utóbbira jellemző az általában váratlanul, hirtelen fellépő igen rossz közérzet, fáradtság, fejfájás, végtag-fájdalmak, és a magas láz. ilyen tünetek esetén ajánlatos orvoshoz fordulni.

a megelőzés érdekében igyekezzünk az időjárásnak megfelelően öltözködni. ajánlatos a könnyű ruhaneműekből álló, ugynevezett réteges öltözék viselése. kerüljük a forgalmasabb helyeket, influenzás beteget sem rokonai, sem baráti körben lehetőleg ne látogassunk meg, ezzel is csökkentjük a fertőzés veszélyét. /mti/

- 32 -

14.15/ju

Tóth 50

bb 42. a bartók béla zeneművészeti szakközépiskola

fk-ju zs -cz

1973. január 16.

művész-tanárainak hangversenye január 21-én vasárnap fél 8 órakor lesz a zeneművészeti főiskola nagytermében. jegyek a 427-766 telefonszámon igényelhetők, illetve a helyszínen kaphatók. /mti/

..-

bb 43. csaknem 4 000 lakás otp kölcsönrel - az otp szabolcs-szatmár megyei igazgatóságának sajtótájékoztatója

vid/kz-ju -cz

1973. január 16.

1972-ben kereken egynegyed-milliárd forinttal emelkedett a takarékbetétállomány szabolcs-szatmár megyében - közölték az otp megyei igazgatóságának kedden nyiregyházán megtartott sajtótájékoztatóján. a megye betétállománya az év végén 1767 millió forint volt. az összeg nagyságára jellemző, hogy az év végén 58 millió forint kamatot irtak a betéttulajdonosok javára. a megyei igazgatóság és helyi kirendeltségei tavaly majdnem 56.000 személynek összesen 553 millió forint kölcsönt adott. sokoldalú szolgáltatásai közül különösen kiemelkedett a lakás-építéssel kapcsolatos tevékenység. tavaly 3967 otp kölcsönrel épített lakás készült el a megyében, az idén pedig megközelítőleg 3 000 lakás kialakításához járulnak hozzá kölcsönrel, s ugyanakkor 625 saját beruházású lakás építését is befejezik. /mti/

..-

bb 45. munkában a köztisztasági hivatal dolgozói

1 -don/hi-ju -cz

1973. január 16.

a keddre virradóra megindult havazás mozgósította a köztisztasági hivatal dolgozóit: éjjel negyed kettőkor már startra készen álltak a szórógépek. fő munkaterületük a hegyvidék volt, először a budai részeken sózták, homokozták az utakat, majd a tömegközlekedési vonalakat tisztították meg a hótól. jelentős számú hóeltakarító munkást vezényeltek a fővárosba bevezető országos főutvonalak megtisztítására. kedden, egyébként mintegy 3-4 centiméter vastag hótakaró borította budapestet. a lehullott és a továbbiakban várható hőmennyiség eltakarítására mintegy nyolcvan szórógép, 230 köztisztasági dolgozó és csaknem félezer rendkívül hőmunkás áll készenlétben. /mti/

..-

14.25/ju

Tóth 50

- 33 -

bb.46. sajtótájékoztató az új ingatlan-nyilvántartásról

t/jf/fk/a/1e/-cz

1973. január 16.

Halász Péter, a kém országos földügyi és térképészeti hivatalnak vezetője kedden sajtótájékoztatón ismertette az új, korszerű, egységes ingatlan-nyilvántartási rendszerrel kapcsolatos tudnivalókat.

az ingatlanokat jelenleg két különböző rendszerben tartják nyilván: az állami földnyilvántartásban és a telekkönyvben. az igényeket azonban már egyik nyilvántartás sem tudja maradéktalanul kielégíteni, ezért térnek át országsszerte fokozatosan az új rendszerre.

az új nyilvántartás teljes lesz, vagyis kiterjed az ország egész földterületére és az épületekre, tekintet nélkül azok rendeltetésére, továbbá arra, hogy azok kinek a tulajdonában, kezelésében vagy használatában vannak. az új nyilvántartás tartalmaz majd minden olyan ingatlant, amelyre önállóan - a föld tulajdonjogától függetlenül - is lehet tulajdonjogot szerezni. / például: öröklés, szövetkezeti lakást, stb. / az ingatlan-nyilvántartás a valóságos állapotnak megfelelően tartalmazza majd az adatokat, valamint az ingatlanokhoz kapcsolódó jogokat, ennek biztosítására az állampolgárok rendszeresen kötelesek bejelenteni az ingatlanok adatainak változását; a jogok szerződésen alapuló változásának átvezetését pedig kötelesek kérni.

a nyilvántartás hitelesen tanúsítja majd az ingatlanok adatait, továbbá a tulajdonjog, valamint az egyéb jogok és tények fennállását. a hitelesség azt jelenti, hogy a bejegyzett ingatlan-nyilvántartási adatokat, jogokat és tényeket az ellenkező bizonyításáig érvényesnek kell tekinteni és azokat a hatóságok a különféle eljárás során kötelesek elfogadni. a szerződésen alapuló jogok csak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel jöhetnek létre, ami azt jelenti, hogy például adás-vétel esetén a vevő jogilag csak akkor tekinthető tulajdonosnak, ha az adás-vételi szerződés alapján tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.

/folyt.köv./

14.30/a

- 34 -

15.15

bb.46./ sajtótájékoztató.....folyt./-a

az új ingatlan-nyilvántartás általában nyilvános. az abban feltüntetett adatokat nemcsak az érdekelt/tulajdonos, kezelő, használó, hasznélvező stb/ hanem bárki megtekintheti és azokról hiteles másolatot kérhet. az állami vagy szövetkezeti tulajdonban lévő ingatlanok adatairól azonban csak külön engedély alapján lehet másolatot kérni.

azzal kapcsolatban, hogy az ingatlanokról milyen változásokat kell bejelenteni, Halász Péter elmondotta: az ingatlan tulajdonosa, kezelője, vagy használója 30 napon belül köteles bejelenteni a földhivatalnak egyrészt a földrészlet határvonalában, területében, vagy művelési ágában történt változást, másrészt a földrészleten épület építését vagy lebontását. a bejelentés elmulasztója a rendes eljárási költség kétszeresét köteles fizetni. az ingatlan tulajdonosa köteles bejelenteni továbbá minden olyan változást, amely a nyilvántartásra is tartozik, például a lakóhely vagy a családi jogállás változását.

a nyilvántartással kapcsolatos ügyek intézése és a nyilvántartás vezetése első fokon az ingatlan fekvése szerint illetékes járási földhivatalokra, másod fokon a megyei földhivatalokra tartozik. a járási hivatal a bejelentéseket, kérelmeket, hatósági megkereséseket elbírálja és határozattal dönt a változás bejegyzéséről, illetőleg - ha annak akadálya van - a bejegyzés elutasításáról. a határozat ellen a kézbesítéstől számított 30 napon belül az illetékes hatóságokhoz jogorvoslati kérelemmel lehet fordulni. például a jogok és a tények változása esetén a járásbíró az illetékes. a bírósági ut igénybevétele biztosíték arra, hogy az ingatlanokkal kapcsolatos jogváltozások bejegyzése során joghátrány senkit ne érjen./

az új rendszert úgy hozzák létre, hogy a jelenlegi két nyilvántartásból szerkesztik majd meg a helyszínen - a községben - az újat, mégpedig az állami földnyilvántartás adataiból és a telekkönyvben lévő érvényes bejegyzésekből. ezt követően az érdekeltekkel szükség esetén a helyszínen egyeztetik az adatokat, jogokat és a tényeket. a szerkesztési eljárás keretében tehát lehetőség nyílik azoknak a tulajdoni változásoknak a rendezésére, amelyeket a tulajdonosok valamilyen oknál fogva korábban nem rendeztek.

/folyt.köv./

14.35/a

- 35 -

15.30

bb.46./ sajtótájékoztató....2.folyt./- a

a szerkesztési eljárás illetékmentes. ha azonban a rendezés⁶ valamely ingatlan tulajdonjoga másra száll át, akkor a legutólsó tulajdonváltás után járó vagyonátruházási illetéket meg kell fizetni/ többszöri átruházás esetén csak az utolsó tulajdonszerző köteles vagyonátruházási illetéket fizetni./

az egységes ingatlannyilvántartás országos kialakítása hosszabb ideig tartó, folyamatos munkát kíván. országosan 7 millió ingatlan adatait, valamint a rájuk vonatkozó jogokat és tényeket kell megvizsgálni a két nyilvántartásban. ezt követően hasonlítják majd össze az adatokat a meglévő tényleges állapottal. a nyilvántartás szerkesztését idén kezdik el.

a nyilvántartás létrehozásával és az ahhoz szükséges térképek elkészítésével kapcsolatos költségeket általában az állam viseli a költségek egy részét azonban az állampolgárok, illetőleg a szervek hozzájárulás címén kötelesek megtéríteni. a hozzájárulás mértéke olyan differenciált összeg lesz, amely az érintett tulajdonosoknak, szervezeteknek különösebb megterhelést nem okoz.

a szerkesztési eljárás során arra van szükség, hogy az érdekeltek mindenben eleget tegyenek a földhivatal felhívásának az ingatlannyilvántartás szerkesztését megelőzően a földhivatalok gondoskodnak majd a lakosság tájékoztatásáról és a helyi tudnivalókról./mti/

--

bb.47. bővítik az ételkinálatot - a vendéglátóipari vezetőinek országos tanácskozása

t/kf/mné/a/-cz

1973. január 16.

a belkereskedelem különböző szakmáinak vezetői a következő hetekben ágazati értekezleteken beszélnek meg az idei tennivalókat. az első ágazati tanácskozást, a vendéglátóipar vezetőinek országos értekezletét kedden tartották a béke szállóban. a megbeszélésen részt vett molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes. sivó tibor minisztériumi főosztályvezető értékelte a vendéglátóipar múlt évi tevékenységét, munkája fogyatékosáigait, s ezeket is figyelembe véve meghatározta az idei feladatokat.

/folyt. köv./
14.45/a

- 36 -

1528

bb.47./ bővítik.... folyt./-a

a népgazdasági terv erre az évre a vendéglátás 26.1 milliárd forintos forgalmát irányozta elő. ezen belül az ételforgalom 7-8 százalékos, az italforgalom 6-7 százalékos növekedését várják. azzal számolnak azonban, hogy az égetett szeszesital fogyasztás átlagosan mintegy 10 százalékkal csökken, az üdítőital forgalom viszont 20 százalékkal növekszik.

a vendéglátóipar idei legfontosabb feladata az átlagos étkezési igények kielégítése, az ételkinálatot fokozása. ehhez bővítik az önkiszolgáló üzlethálózatot. a minisztérium az idén is segíti központi támogatással a nagy alapterületű önkiszolgáló éttermek létesítését. az ételforgalom növelésére az arra alkalmas eszpresszóban, italboltokban is be kell vezetni a ételárusítást. a munkahelyi vendéglátásban is érvényesíthetők a kereskedelmi vendéglátás fejlesztési formái. a dolgozók jobb ellátása érdekében a minisztérium javasolta a munkahelyi vendéglátóiparnak a választék ésszerű csökkentését, a menü-rendszerek stabilizálását, tartalmának, választékának fejlesztését. a munkahelyi konyhák mellett létesítsenek a vállalatok egyszerű eszközökkel kialakítható értékesítő helyeket, üzemi büféket, állítsanak munkába mozgóárusokat. a dolgozók háztartási munkájának, bevásárlásainak könnyítésére, a munkahelyi büfékben szervezzék meg a kiskereskedelmi árucikkek értékesítését. célszerű az is, ha a munkahelyi vendéglátó vállalatok konyháinak névtelvi szabad kapacitását a belföldi turizmus ellátásában hasznosítják.

a tanácskozáson szóba került a vendéglátóipari árpolitika is. a beszámoló hangsúlyozta, hogy a tej-és tejtermékek árának növekedését az osztályba sorolt éttermek és vendéglátók mindenütt átháríthatják a fogyasztókra az előfizetéses menüknél az árkülönbözöt a vendéglátás vállalja, az árérés terhére számolja el. az áremelés az ételek széles választékát érinti ugyan, de nem befolyásolja jelentősen az árszínvonalat, hiszen tejet és tejterméket többnyire csak izesítőként, dúsítóként használnak. a minisztérium felhívta a reggeli is árusító vendéglátóhelyeket, cukrászdák, eszpresszók vezetőit, hogy az új árak kialakításánál vegyék figyelembe a szerényebb anyagi lehetőségekkel rendelkező vendégek igényeit. fennáll ugyanis a veszélye annak, hogy ahol nem alkalmaznak engedélyes reggeli árakat, ott elveszithetik az eddigi viszonylag sűrű forgalmukat is.

a tanácskozás foglalkozott a nyersanyag normák szükség szerű módosításával, s befejezésül meghatározta a vendéglátás főbb idegenforgalmi tennivalóit./mti/

--

14.55/a

- 37 -

1560

bb.48. szénsav- ködkamra kezelő nyílt a xiv. kerületi szakorvosi
rendelőben

t vt/gk/p h1 cz

1973. január. 16.

zuglóban, a május 1. uti szakorvosi rendelőintézetben
kedden ünnepélyesen átadták rendeltetésének a reuma osztály új
részlegét, a szénsav-ködkamra kezelőt, amelyet a fővárosi tanács
egészségügyi főosztálya és a szót kezdeményezésére létesítettek.
szakorvosi rendelőben ez az első ilyen berendezés, eddig csak a
gellért gyógyfürdőben, illetve néhány budapesti és vidéki kórház-
ban használták.

dr. sinkovics mátyás, a xiv. kerületi szakorvosi rendelő-
intézet igazgató főorvosa elmondotta, hogy ez a hatásos kezelési
mód- amelynek alapjául a répcelaki szénsavforrás szolgál- kémi-
ailag tisztított száraz jég formájában -egyebek közt azoknál alkalmaz-
ható, akiknek magas a vérnyomásuk, különböző keringési zavarai-
vannak, érszűkületben, szívkoszorúér-zavarban, szivizombetegsége-
ben szenvednek. de előnyös és hatásos szívinfarktus utáni állapot-
ban is.

a kezelésre jelentkező betegeknél előzőleg alapos belgyó-
gyászati vizsgálatot végeznek. a szénsav-ködkamra kezelés 10-
15 percig tart, majd a betegek fél órát pihennek. egy kúra legalább
tiz kezelésből áll. ezalatt a beteg állandó belgyógyászati ellen-
őrzés alatt áll.

a xiv. kerületi szakorvosi rendelő új részlege január
18-tól vehető igénybe, hétköznapokon reggel 8-tól este 8 óráig.
/mti/

bb.49. „petőfi olvasása közben,, - kiállítás pécsert martyn ferenc
petőfi-rajzaiból

vid/p fm / cz

1973. január. 16.

a petőfi-évfordulónak szentelt baranyai ünneppsorozat
kiemelkedő eseményére került sor kedden pécsert : megnyílt martyn
ferenc munkácsy-díjas festőművész „petőfi olvasása közben,, című
rajzainak tárlata. a petőfi-emlékbizottság és a janus pannonius
muzeum által rendezett kiállítást szederkényi ervin, a jelenkor
folyóirat főszerkesztője nyitotta meg. martyn ferenc felkérésére
készítette rajzsorozatát, amelynek egy része irodalmi folyóira-
tokban már megjelent és később kötetben kiadják az összeset. a
pécsi tárlaton huszonhat rajz látható, többek között a hosszabb el-
beszélő költemények- az apostol, a jános vitéz és a bolond istók-
valamint néhány vidám vers illusztrációi. a rajzsorozat több mint
illusztráció: kifejezi a festőművész gondolatait petőfiről és
költeményeiről. /mti/

15.05/p

-.-
-38-

bb 50. tűzálló műbőr az európai autógyáraknak - tehervagon irán-
nak - zsebkendő japánba - az év első exportszállítmányai győr-
sopron megyéből

vid/kz-ju -cz

1973. január 16.

győr-sopron megye üzemei 1973-ban számottevően több ipari á-
rut értékesítenek külföldön, mint az elmúlt évben. egyre keresettebb
termék például a győri műbőr, a „ rába,, tehervagon és diesel
motor, s jóval több készül az idén győri futóművekből is. kedvelt
termékek a győri textiliák, a richards és rábatext korszerű ruha-
és ágyneműanyagai, továbbá a soproni ruhagyár termékei.

a több mint egymilliárd forintos költséggel „ megfiatalított,,
a modern gépsorokkal felszerelt „ graboplast,, pamutszövő és műbőr-
gyárban 1973-ban már több mint 15 millió négyzetméter különféle,
köztük felsőruházati konfekcionálásra is alkalmas, műbőrt gyárta-
nak. a harminc százalékát külföldön értékesítik. számottevő az
európai autógyárak műbőrigenye is, amelyet hazánkban egyedül a
graboplast képes kielégíteni. az ugynevezett „ lángálló,, műbőr-
ből a szovjet, a csehszlovák, és a francia autógyárakon kívül je-
lentős mennyiséget rendelt 1973-ra is az olasz fiat és a nyugat-
német wolksvagen cég is. az első idei lángálló műbőrrel megra-
kott, vagonokat és kamionokat kedden indították az nszk-ba és olasz-
országba.

a város másik nagyüzeme, a magyar vagon és gépgyár már ta-
valy is exportálta több mint ötmilliárd forint értékű termelésének
az 50 százalékát. ebben az évben tíz százalékkal tovább növeli a
gyár az export arányát. a többlet főként autóalkatrészből és a
hátsó futóművekből adódik. a szovjetunióba, csehszlovákiába és
lengyelországba összesen 30 ezer futóművet szállítanak. a leg-
nagyobb tételt - 23 ezer futóművet - a szovjet külkereskedelem
rendelte hamarosan elkészül az a harminc speciális vasuti teherva-
gon is, amelyet még januárban szállítanak iránba. a nagyteherbírásu
„ póre,, kocsikból összesen négyszázhetvenet készítenek a kö-
zelkeleti országnak.

a „ rába-man,, százötven-kétszáz lóerős diesel motorból ebben
az évben ötven százalékkal többet, összesen mintegy tizezret gyár-
tanak, s ebből ezret a román autóipar kötött le.

a győri „ rábatext,, textilipari vállalat ahazai igények
teljes kielégítése mellett nyugati országokba szállít hagyományos
és extra méretű mintázott ágyneműt és diszes zsebkendőket. a győ-
ri textilesek 17 európa és 11 tengerentúli, illetve közép-ázsiai
országba exportálnak az idén.

e megrendelés teljesítését ugyancsak kedden

/ folyt. köv./

kezdték meg.

15.25/ju

- 39 -

1540

bb 50. / tűzálló műbőr ... 1. folyt./-ju

az nszk, anglia, svájc, spanyolország, ausztrália, sőt, a textiliparától híres japán vásárol a legtöbbet a győri textiliából, amelyből összesen tízmillió négyzetméter jut exportra. az idén először gyártanak; angol és olasz megrendelésre műanyag-pamut keverésű ágyneműt.

a győri richards finomipari gyár is tovább növeli a szovjetunióba, az nszk-ba, a franciaországba, az angliába, a svédországba és svájcba irányuló exportját, s jelentős exportnövekedést ér el a soproni ruhagyár is. /mti/

--

bb 51. tízéves a csopaki szakszervezeti iskola

vid/fm-ju -cz

1973. január 16.

kedden ünnepséget rendeztek csopakon, a szakszervezetek veszprém megyei tanácsának oktatási központjában az iskola fennállásának 10. évfordulója alkalmából. az ünnepségen, - amelyen megjelent és előadást tartott gál lászló és duschek lajosné, a szot titkárai, - szabó kálmán, a szakszervezetek veszprém megyei tanácsának vezető titkára ismertette az iskola egy évtizedes munkáját. elmondotta, hogy az iskolában 10 év alatt több mint 10.000 győr-sopron-, komárom-, vas és veszprém megyei választott tisztségviselőt készítettek fel a szakszervezeti feladatok ellátására. /mti/

--

15.30-ju

1548

- 40 -

bb 52. ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

t pr/pá um hi cz

1973. január 16.

a kedvezőtlen adottságu termelészövetkezetek helyzetéről, a megkülönböztetett támogatás tapasztalatairól, segítségük továbbfejlesztéséről tanácskozott kedden a parlamentben az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága. a dr. belák sándor elnökletével tartott ülésen - amelyen részt vett dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is - a képviselők alapos felmérés útján tájékoztak, s meghallgatták kazareczki kálmán, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyettesének a témáról szóló szóbeli kiegészítőjét.

az utóbbi esztendőben - szögezte le a miniszterhelyettes - a termelészövetkezetek gazdálkodásának fejlődése meggyorsult, a különösebb gondok nélkül tevékenykedő tsz-ek mellett a gazdaságok egyrésze azonban csak folyamatos pénzügyi támogatással képes többé kevésbé megfelelő jövedelmet elérni, s akad olyan is, amelyik időnként szorul támogatásra. az eredményekben mutatkozó különbség alapvető eredője: a természeti-gazdasági adottságok területi eltérése, a ráfordítások eltérő hatékonysága. a mezőgazdasági termelés színvonalának emelkedése azt is eredményezte, hogy ma már nem lenne szükség a termelés minden területen, minden áron fenntartására, fejlesztésére. a mezőgazdasági termelés nem silylené meg ha megszüntetnék a gyengébb minőségű talajok művelését, sőt a jobb adottságu területeken nagyobb eredménnyel hasznosulnának a termelőeszközök, javulna a mezőgazdasági termelés népgazdasági szintű hatékonysága. nem szabad figyelmen kívül hagyni azonban azt, hogy az ilyen vidékeken élő lakosság foglalkoztatását, „eltartását”, valamilyen módon továbbra is biztosítani kell. sajnos azonban e területeken a kézenfekvő megoldásnak, az iparfejlesztésnek a lehetőségei sem kedvezőek. a mém ugy ítéli meg, hogy belátható időn belül nem lesz megoldható az itt élő lakosság telepített ipari üzemekben való foglalkoztatása. ezért a megélhetéshez szükséges jövedelmet - legalább is a közeljövőben - alapvetően a mezőgazdasági üzemeknek kell biztosítaniuk. végső soron a kedvezőtlen adottságu területeken folyó, társadalmilag „gazdaságtalan mezőgazdasági termelés”, felszámolására jelenleg nincs azonnali, eredményeket hozó megoldás. a közepesnél kedvezőtlenebb adottságokkal rendelkező üzemek eredményei - vagy eredménytelenségei - döntően objektív okokból fakadnak, ezért támogatásukat továbbra is fenn kell tartani.

/folyt.köv./

- 41 -

16⁰⁰

bb 52. /ülést tartott ....folyt./um

a iv. ötéves terv szabályozórendszerében az átlagos fel-
tételre épülő ár-és jövedelemszabályozási rendszer érvényesül,
s nem szűntek meg a gazdaságok eltérő adottságai sem. ezért a
támogatás rendszerének olyan továbbfejlesztésére volt szükség, -
összhangban a közgazdasági szabályozórendszer egyéb elemeivel -
amely fokozza a támogatás eredményességét, nagyobb mértékben ér-
vényesíti a hatékonysági követelményeket és összhangban van a
népgazdaság teherbíró képességével is. a legösszegezőbb megoldásnak
mutatkozott a megkülönböztetett támogatás fenntartása, - a iv.
ötéves terv szabályozórendszerének megfelelően módosítva - és
az ehhez kapcsolódó adópolitika - mint indirekt, de jelentős
támogatás - alkalmazása.

végeredményben a kedvezőtlen adottságú üzemek támogatá-
sa kettős: egyrészt a közvetett, differenciált jövedelemelvoná-
son keresztül történő segítés, másrészt a megkülönböztetett tá-
mogatás rendszere. az érvényes jövedelem-és földadó tételek kiala-
kításánál alapulnak tekintették, hogy nem indokolt, „tisztá jöve-
delmet elvonni onnan, ahol nem is keletkezik. ennek alapján a jobb
adottságú, s így magasabb jövedelmű tsz-ekben több, mint az átlag
körüli, vagy annál gyengébb gazdaságokban kevesebb adót fizetnek.
a kedvezőtlen adottságú üzemekben földadó fizetési kötelezettség
sincs. kialakult egy több csatornás, megkülönböztetett támogatá-
si rendszer, különvált a mezőgazdasági termelés fejlesztésére,
szinttartására ösztönző árkiegészítés és a terület korlátozott
eltartóképeségével összefüggő jövedelemkiegészítés.

az új támogatási rendszer tapasztalataként megállapítható,
hogy a segítés feltételeinek meghatározásával a támogatott terme-
lőszövetkezetek száma emelkedett. a várakozásnak megfelelően bara-
nyában, szabolcsban, somogyban és zalában növekedett a támogatás
összege, míg komáromban, nógrádban, pest és veszprém megyében
csökkent. a megyék közötti átrendeződés indokolt volt, s nógrád
kivételével nagyobb feszültséget nem okozott. /nógrád megyében az
új rendszer lényegesen kisebb támogatásra ad lehetőséget, mint a
korábbi/.

a minisztérium azt tervezi, hogy a megkülönböztetett támoga-
tási rendszerben az árkiegészítési formát 1975-ig fenntartja.
a jövedelemkiegészítő támogatásra 1973. december 31-ig jelölték
ki a termelőszövetkezeteket, a kedvezőtlen termőhelyi kategóriába
tartozó gazdaságoknál azonban ezt a támogatást - az árkiegészíté-
ssel együtt - a minisztérium 1975-ig javasolja fenntartani.

/folyt.köv./

- 42 -

1605

bb 52. /ülést tartott 2.folyt./um

kazareczki kálmán előterjesztését vita követte, majd
dr. belák sándor így summázta az elhangzottakat: a kedvezőtlen
adottságú termelőszövetkezetek támogatása nemcsak gazdasági, ha-
nem rendkívül fontos társadalompolitikai kérdés. ezeket a gazda-
ságokat továbbra is segíteni kell, hiszen terményeikre még
hosszu ideig szüksége lesz a népgazdaságnak, s munkát, kenye-
ret kell adni az ott élő embereknek.

a vitában felszólalt bojtor miklós, kovács sándor, kovács
istván, gajdos jános, varga sándor, Lukács jános, böhm józsef,
nagy csaba, mateovics józsef, inázi józsef, farkas pál, tűz
ferenc, nieszner ferenc, Pál istván és kelemen sándor országgyű-
lési képviselő. /mti/

..

bb 53. másfél hónapos csapadékhiány után: hótakaró a földeken

1 jf/fk um 1e cz

1973. január 16.

november 27-28. óta nem mértek az ország területén jelen-
tősebb csapadékot. így a mezőgazdászok már régóta várták a hava-
zást, annál is inkább, mert a decembervégi és a januári mínusz
10-12 fokos hidegek eléggé próbára tették az őszi vetésű növé-
nyek fagyálló-képességét. a csapadékhiányra jellemző: a sok évi
átlag szerint a decemberi csapadékátlag 40-60 milliméter, tavaly
azonban csak egészen kis tájegységeken mértek említésre méltó
csapadékot, a legtöbbet kőszegen, de itt is csak 23 millimétert.
a decemberi csapadékhiányt tehát 40-50 milliméterre teszik, s
ehhez jön még a januári „adósság”, az év első hónapjában álta-
lában 30-50 millimétert mérnek a meteorológusok, tehát az
első két hétben 15-25 milliméter jelentette volna az átlagot,
ezzel szemben jóformán sehol sem kapott nedvesség-utánpótlást
a talaj.

az idei tél azért sem „kényeztette el”, a növényeket, mert
mindaddig hiányzott a hőszigetelő hóréteg, amely visszatartotta
volna a föld által kisugárzott hőenergiát. részben a hótakaró hiá-
nya okozta, hogy a talaj felső, 5-10 centiméteres rétege az elmúlt
hetekben megfagyott, kemény felső kéreg alakult ki. ez egyelőre
nem jelent különösebb hátrányt a növényeknek, a mezőgazdászok
azonban attól tartanak, hogy ez a fagyos réteg nem engedi majd
felszívódni a később megolvadó hóvét, amely esetleg haszontalanul
folyik el a talajok felszínén és a talaj mélyebb rétegei továbbra
sem kapnak nedvesség-utánpótlást. pedig erre nagy szükség
lenne, mivel január közepén a talaj felső 50 centis rétegének
nedvesség-tartalma az átlagosnál alacsonyabb, 20-40 százalékos.
néhány helyen még ennél is alacsonyabb, debrecen környékén pél-
dául csak 9 százalékot mértek.

/folyt.köv./
15.55/um

- 43 -

1610

bb 53. /másfél hónapos ...folyt./um

a kedden hullott hótakaró tehát lényegében ilyen fagyos földet borított be, a növényeket azonban megfelelő hőszigetelő réteggel vette körül, s így mindenképpen jó szolgálatot tesz. az agronómusok szerint azonban további havazásokra lenne szükség, mert a hóréteg eléggé vékony, és nem ad tökéletes védelmet.
/mti/

--

bb 54. szigorúan ellenőrzik a szolgáltatások alakulását - negyvenöt millió forint a szolgáltatások fejlesztésére komárom megyében

vid/um kz cz

1973. január 16.

kedden tatabányán megyei tanácskozáson értékelték a lakossági szolgáltatások helyzetét. a komárom megyei tanács ebben az öt éves tervben 45 millió forint támogatást ad azoknak a vállalatoknak, szövetkezeteknek, amelyek bővítik a fontos szolgáltatások körét. a jelentős támogatás felhasználásával a tervidőszak végéig megkészszerződik az egy lakosra jutó szolgáltatások értéke. a program irányítására a megyei tanács szolgáltatásfejlesztési bizottságot alakított.

az ülésen megállapították, hogy az elmúlt két év alatt a támogatásból több mint harminc millió forintot felhasználtak. elsősorban a gépkocsijavító állomásokat bővítették, a háztartási gépek javítását, a lakáskarbantartásokkal foglalkozó részlegeket fejlesztették. az autószerzőkorszerűsítésére például 5,6 millió forintot költöttek.

a keddi tanácskozáson elhatározták, szigorúan ellenőrzik, hogy az anyagi támogatást valóban a lakosság számára végzett szolgáltatások fejlesztésére költik-e. ahol ennek ellenkezőjét tapasztalják, ott megvonják a támogatást. a szolgáltatásfejlesztési alap egy jelentős részét átcsoportosítják, és a további tízenkét millió forint támogatást pályázat alapján ítélik oda a vállalatoknak, szövetkezeteknek. /mti/

--

- 44 -

16.00/um

16.15

bb 55. az üzemszervezés a mezőgazdaság továbbfejlődésének kulcskérdése - befejezéshez közelednek a mém vezetőinek vidéki tárgyalásai

vid/um kz cz

1973. január 16.

dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter-helyettes és a mém több munkatársa kedden tatabányán komárom megye élelmiszergazdaságának helyzetéről tanácskozott a megye vezetőivel, köztük havasi ferencsel, a megyei pártbizottság első titkárával és kiss istvánnal, a megyei tanács elnökével.

már befejezéshez közeledik a mém vezetőinek a tárgyalás-sorozata, melynek keretében az ország minden megyéjében megvitatják az idei tennivalókat. ezek a már hagyományos megbeszélések nagyon hasznos tapasztalatokat adnak, jól gyümölcsözőnek mind a minisztérium, mind a megyék számára. ilyenkor, mint a komárom megyei megbeszélésen is, megvitatják a problémákat, és ha anyagiak hiányában, vagy más okból nem is tudnak mindenre megoldást találni, egységes álláspontot alakítanak ki.

dr. madas andrás értékelve az országos helyzetet, amelyet komárom megye különösen fémjelez, elmondta többek között, hogy nehéz, de nagyon eredményes évet zárt az élelmiszergazdaság. az elmúlt évek fejlesztése meghozta a gyümölcsöt, kedvezően hatott az egész népgazdaság fejlődésére, egyensúlyára, és a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokra is. a hazai élelmiszergazdaság a kgst országok élvonalában halad. bebizonyosodott, hogy a korszerű nagyüzemek még az időjárás viszontagságait is ellensúlyozni tudják. az év elejei nagy szárazság, az év közepén hullott sok csapadék ellenére országsszerte jó termést takarítottak be.

a megbeszélésen az idei tennivalók között különösen fontos feladatként jelölték meg a gazdaságok üzemszervezésének fejlesztését. a meglévő állóeszközök jó kihasználása sokkal nagyobb tartalék, mint az új beruházások megvalósítása. a jó üzemszervezésnek komárom megyében sok példája található. a mém vezetői is úgy értékelték, hogy a kimagasló sikereket elérő komárom megyei nagyüzemek is elsősorban ezen az úton fejlődtek. a kukoricának például korántsem a hűvös éghajlatu északi megye a hazája, mégis innen, a bábolnai állami gazdaságból indult el az az új, intenzív termesztési módszer, amelyet az idén már 126.000 hektáron alkalmaznak. a megye több számos vonatkozásban kiemelkedik az országos átlagból. a holdankénti bruttó termelési érték itt meghaladja a 10.000 forintot, a száz hektárra jutó hustermelés pedig a 340 mázsát.

/folyt.köv./
16.17/um

16.26

- 45 -

e

bb 55. / az üzemszervezés...folyt./um

a tanácskozáson sok részletkérdésben is megállapodtak. sürgősen fejleszteni kellene például a megyében az öntözést. a megbeszélés alapján most olyan tervet dolgoznak ki erre, amely magába foglalja a zöldségtermesztés növelésének feltételeit is. ezen a téren ugyanis a tavalyinál is kedvezőtlenebb a helyzet, tovább csökkentek a megyében a termőterületek. gondot okoz, hogy a megye korszerű agrárgazdaságától elmarad élelmiszeripara. ezért a még sokféle módon támogatja a tervezett fejlesztéseket, amelyek közül több kooperációval valósul meg. így például a gyermeklyi petőfi tsz-ben társulással működő 400 vagonos tésztagyár kapacitását 350 vagonnal akarják növelni. jelentősen bővítik a vágóhidat, illetve a husüzemet a környei, valamint a komáromi állami gazdaságban. /mt1/

--

vbb 56. ülést tartott a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa
t ol/gk um 1e cz 1973. január 16.

az áfész-ek, a takaré-és a lakásszövetkezetek eredményesen munkálkodnak a fogyasztási szövetkezetek vii. kongresszusán elfogadott irányelvek végrehajtásán; a múlt évben tovább szélesedett a szövetkezeti demokrácia, erősödött a belső önkormányzat, hatékonyabb a vállalati gazdálkodás, színvonalasabb a testületi vezetés és az ellenőrzés -, állapította meg beszámolójában dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának keddi ülésén. az újbúrósházán tartott tanácskozáson részt vett dégen imre államtitkár, az ovh elnöke, dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese és dr. lenárt lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes is.

a szövetség elnöke az eredmények között sorolta, hogy az élelmiszerek és napi cikkek forgalma tavaly 12 százalékkal nőtt, a szövetkezeti bolti hálózat 52 abc-áruházzal és 135 kisebb üzlettel gyarapodott. a szövetkezetek 130 000 sertést vágtak - jelentősen javult a húselállítás -, az árualapok, szállítóeszközök és hűtőberendezések hiánya miatt csak szerény a fejlődés a tej-és tejtermék-ellátásban, számottevően nőtt azonban a szövetkezeti sütőipar termelése, és 25 százalékkal több olajat, 21 százalékkal több gázt értékesítettek a lakosság tüzelőanyag-felhasználásának változásaihoz jól alkalmazkodó szövetkezetek. a kulturáltabb szórakozási lehetőségeket nyújtó vendéglátásban a legerőteljesebben a háztartásokat szolgáló előfizetéses ételforgalom növekedett: 25 millió adag menőt értékesítettek. korszerűbb üzlet-hálózatban bonyolódik az iparcikkforgalom, bár a beszerzés munkája még kívánni valókat hagy hátra.
/folyt.köv./

- 46 -

16.33/um

1800

bb 56. /ülést tartott a fogyasztási ...folyt./um

jól fejlődnek a mozgalom új hajtásai: eddig 27 munkásszövetkezet és munkásszövetkezeti szekció alakult, a múlt évben nyitott meg az első jelentősebb munkásszövetkezeti abc-áruházak csepelen, ózdon, várapalotán. új szolgáltatáságak fejlődnek ki. harmincszövetkezet kapcsolódott be a szervezett háztartási gépjavitó hálózatba, kiszélesedett az élelmiszerek és iparcikkek házhozszállítása, a különféle kisgépek kölcsönözése, néhány helyen megkezdődött a ruhatisztító tevékenység is, kecskeméten, szegeden és zala megyében megkezdtek közös fuvarvállaló irodák kialakítását. kedvező irányban fejlődik a szövetkezeti ipar: előtérben a fogyasztási cikkek termelése, a választék bővítése áll. kialakulóban vannak olyan középüzemek, amelyek termelésük minőségével és mennyiségével a szövetkezeti kereskedelem számottevő ellátási bázisaivá válhatnak.

jelentős helyet foglalt el a beszámolóban a kistermelő gazdaságok tevékenységének segítése. napjainkban 120 szövetkezet vesz részt abban az egyre szélesedő szervezési munkában, amelynek keretében tudományos intézmények hatékony közreműködésével korszerű termelési tanácsokat, technológiai és piaci információkat kapnak a kistermelők tevékenységük fejlesztéséhez. bővült az áfész-eken belül működő szakcsoportok köre, növekszik tevékenységük hatékonysága. egyébként az áfész-ek felvásárlási és értékesítési forgalma az idén mintegy 4.1 milliárd forintot tesz ki és kiterjed a kisgazdaságok szinte mindenfajta termékére. a múlt évben a feldolgozás fejlesztésére országosan mintegy 200 millió forintot fordítottak. javult a zöldség-és gyümölcsellátás.

a takarékszövetkezetek betétállománya további 900 millió forinttal 5.5 milliárd forintra, kölcsönállományuk 2 milliárd fölé emelkedett. a lakásfenntartó szövetkezetek száma az év folyamán 46-tal, a lakásoké pedig csaknem hétezerrel gyarapodott. jól fejlődnek a lakásépítő szövetkezetek is: az év végéig mintegy 20 000 lakás építését határozták el a 166 megalakított és a 75 szerveződő szövetkezetben, 6100 lakás építéséhez hozzá is láttak, s eddig mintegy 800 lakást adtak át tulajdonosának. 1972-ben 115 garázsszövetkezet és 9 üdülőszövetkezet alakult.

a szövetkezetekben már készülnek az 1973. évi tervek, üzlet-politikai programok, a tagság és a dolgozók széles körű bevonásával a mérlegmegállapító és a tervjóváhagyó részközgyűléseken foglalnak majd állást a legfőbb feladatokban. ilyen például a tervezett életszínvonal-emelés megvalósulásának elősegítése, az ellátás további javítása

/folyt.köv./
16.40/um

- 47 -

1800

bb 56. /Ülést tartott a fogyasztási ..2.folyt./um

1973-ban a szövetkezetek mintegy 10 százalékos forgalomnövekedéssel számolnak, a városokban, munkáslakta körzetekben még többel is. növelni kívánják az iparcikkek forgalmát és lényegesen továbbfejleszteni az élelmiszer és a napi cikk-ellátást. eközben kell továbbszélesíteni a helyi együttműködést a termelőszövetkezetekkel, elsősorban azért, hogy több kenyér, hus, tej, zöldségféle jusson a boltokba. a szövetség elnöke felhívta a szövetkezetek figyelmét: tegyenek határozott intézkedéseket a kistérségi üzemhálózatában a napi cikkek kínálatának javítására; az eddigieknél tudatosabban tanulmányozzák a háztartások szolgáltatási igényeit, törekedjenek azok kielégítésére, könnyíték a nők háztartási munkáját, tegyék kulturáltabbá a fiatalok szórakozását. változatlanul folytatni kell az eddigiekhez hasonló, sőt még megalapozottabb szolid árpolitikát. a beruházási lehetőségek ismeretében rangsorolják a fejlesztési terveket, építenek jobban a saját forrásokra.

a takarékszövetkezeteknek is az a feladatuk, hogy az idén szélesítsék mind pénzügyi, mind pedig egyéb szolgáltatásaik körét, törekedjenek tagjaiknak a lakóhelyükön vagy a közelben történő kiszolgálására.

az oft elnökségének és szerveinek beszámolója után megvitatták 1973 első félévének munkaprogramját, a közös alapok kezelési-felhasználási szabályzatát, az oft idei költségvetését, továbbá megválasztották azokat a tanács tagjai közül, akik az országos szövetkezeti tanácsban képviselik a fogyasztási szövetkezeteket./mti/

--

bb 57. a máv-nál nem okozott gondot a keddi havazás

i sz/fk um ie la

1973. január 16.

az mti munkatársa arról érdeklődött néhány fővárosi pályaudvaron, hogy okozott-e fennakadást a keddi havazás, felkészültek-e a nagyobb havazásra, hófúvásra.

a legnagyobb fővárosi személypályaudvarokon már dolgoznak a pályafenntartó munkások és a hóekék, söprögetőgépek. a déli-, keleti-és nyugati pályaudvarokon kedden mintegy hetven munkás tisztította kora reggeltől a váltókat, síneket, peronokat. a keleti pályaudvaron nagyteljesítményű hősöprő gépet, a déliben pedig targoncákra szerelt hóekéket is beállítottak. a ferencvárosi és rákosrendező pályaudvarokon sem okozott különösebb gondot a havazás - a váltók elektromos fűtését már reggel bekapcsolták.
/folyt.köv./
16.50/um

- 48 -

1810

v

bb 57. /a máv-nál ...folyt./um

a vonatok menetrendszerűen közlekednek, még a nemzetközi szerelvények is a szokásos időpontokban érkeznek. a vasuti kocsikat előfűtik, ellenőrzik, hogy elég meleg-e a kocsik, nem szakadtak-e el a vezetőék.

a máv felkészült a nagyobb havazásra, esetleges hófúvásokra is. a hófúvás veszélyének kitétt vasutvonalak hossza hazánkban mintegy 500 kilométer. kétszáznyolcvanegy kilométeres szakaszon hófogó erdősávot létesítettek vagy élő sövényt telepítettek, 9 kilométeres vágánypályán védekeznek beton hófogó ráccsal, és földhóvédmű létesült 95 kilométeres szakaszon. ahol ilyen módszerekkel nem tudnak védekezni, ott már a korábban is használt hófogórácokkal és fémlemezektől készített kerítésekkel védik a vágányokat. nagyobb havazás esetén beállítják azokat az új hómarókat, amelyek a váltók tisztítása mellett szétrombolják a 4 méteres hótorlaszokat is. /mti/

--

bb 58. ndk televíziós szakember előadása

nn/gk um hi la

1973. január 16.

kedden az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjában politikai kérdésekről tartott előadást karl eduard von schnitzler, az ndk televíziójának főkomentátora, az ndk minisztertanácsa mellett működő állami televíziós bizottság tagja./mti/

--

bb 59. szovjet vezetők köszönő távirata

pá um zs la

1973. január 16.

leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, nykolaj podgornij, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke és alekszej koszigin, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke táviratban mondott köszönetet kádár jánosnak, az mszp kb első titkárának, losonczy pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének és rock jénőnek, a minisztertanács elnökének a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége megalakulásának 50. évfordulója alkalmából küldött üdvözlésekért és jókívánságokért. andrej gromiko, a szovjetunió külügyminisztere ugyancsak táviratban fejezte ki köszönetét péter jánosnak, a magyar népköztársaság külügyminiszterének az évforduló alkalmából küldött jókívánságokért.
/mti/

--

- 49 -

17.23/um

1815

bb 60. nyugaton havazás, keleten napsütés

1 hz/mm um ie la

1973. január 16.

az óceán felől nagy sebességgel érkező nedves légtömegek keddre virradóra betörtek a kárpát medencébe. az egész Európában esőzéseket hozó hatalmas ciklon-rendszer enyhe légtömegeit a kárpát medencébe szorult hideg felfelé térítette és így megindulhatott a sokak által várt havazás. a legfrissebb jelentések szerint az enyhe, nedves légtömegek mozgása valamelyest lelassult és így most az appenini félszigettől az alpokon, kárpátokon, a német-lengyel síkságon át egészen a skandináv félszigetig húzódó vonal mentén két, egymástól eltérő időjárási zóna alakult ki. a nyugati enyhébb és a keleti hideg levegő találkozásánál - így hazánkban is - gyakori a havazás, a havaseső. ettől nyugatra általában esős az idő, keletre pedig kemény fagyok uralkodnak. a két időjárási zóna annyira élesen elválik egymástól, hogy míg hazánk nyugati felén, így budapesten is, már kedden hajnalban havazott, sokfelé havaseső esett, a tiszántulon, így debrecenben és nyíregyházán is szárazak maradtak az utak, sőt napközben több órán át a nap is sütött. az elkövetkező napokban ugyan számolhatunk azzal, hogy a havazás és a havaseső zónája áttérjed az ország keleti részére is, a csapadék mennyisége azonban az előrejelzések szerint ott sem lesz jelentős - a vastagh hótakaróra még várni kell. /mti/

--

bb 61. hat személy megsebesülését okozta a havas úton megcsuszott mentőkocsi

vid/um fm la

1973. január 16.

az első havas napon, kedden zalaegerszeg külterületén egy mentőkocsi összeütközött egy tehergépkocsival. balás béla zalaegerszegi lakos, a mentőszolgálat gépkocsivezetője betegeket szállított a kórházba. egy enyhe kanyar előtt gyalogosokat előzött, és csak későn vette észre a vele szemben jövő tehergépkocsit. a mentőkocsi fékezés következtében megcsuszott, s a teherautónak ütközött. az összeütközés következtében életveszélyes sérülést szenvedett a mentőkocsiban szállított balogh istván 60 éves dobronhegyi lakos; súlyosan, de nem életveszélyesen sérült meg balás béla, a mentőkocsi vezetője és bajsz mihály zalaegerszegi nyugdíjas. további három -ugyancsak a mentőkocsiban szállított személy - könnyebb sérülést szenvedett. valamennyiüket a zalaegerszegi 1. számú megyei kórházban ápolják. a tehergépkocsiban ülőknek nem esett bajuk. a vizsgálat megállapítása szerint a balesetért balás béla, a mentőkocsi vezetője a felelős, mert nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a járművet. /mti/

--
- 50 -

17.33/um

1818

bb 62. könnyűipari aktivaértekezlet

t ol/fk um ie la

1973. január 16.

a könnyűipari ágazat 1972. évi gazdálkodásáról, az idei esztendő főbb feladatairól keserü jánosné miniszter kedden, a hazai fésűsfonó kulturtermében aktívulésen tájékoztatta a vállalatok, szövetkezetek, az érintett szakszervezetek, tanácsok, valamint a könnyűiparral együttműködő tárcák és országos szervek vezetőit.

a miniszter megállapította: 1972-ben az ágazat a népgazdasági terveknek megfelelően, 7 százalékkal növelte termelését. miközben a munkáslétszám mintegy 1.5 százalékkal csökkent, a termelékenység az iparágak többségében a termelésnél jobban emelkedett. a rekonstrukció kedvezően éreztette hatását; számos korszerű berendezést helyeztek üzembe. a megfelelő irányban változó termékösszetétel igazodott a kereslethez. a textilipar növelte a korszerűbb kötött-hurkolt és más nem szőtt termékek arányát, emelkedett a mesterséges szálak felhasználása. a cipőipar több bőr-helyettesítő anyagot használt fel, a butoripari rekonstrukció nyomában több korszerű, a mai lakások igényeihez alkalmazkodó butort gyártottak. bővült a papírtermékek választéka, sok szép nyomdaipari munka, könyv készült el.

az értékesítés azonban a belkereskedelemben a tervezettől némileg eltérően alakult. a felszabaduló kapacitásokat - alkalmazkodva a piac változásaihoz - sikerült az előző évinél eredményesebben, kevesebb termeléskiesés mellett exportra átcsoportosítani. az export egy év alatt 20 százalékkal nőtt.

nem kielégítő még a termelés hatékonysága, jövedelmezősége, amivel szorosan összefügg, hogy bár az 1971. évinél nagyobb mértékben növekedett a vállalatok nyeresége, mégsem lehetett a tervezett fejlesztési és részesedési alapokat realizálni.

1973-ban a népgazdasági terv szerint az ágazat termelését mennyiségében 5.5-6 százalékkal, értékben pedig mintegy 8 százalékkal kell növelni. a miniszter elmondotta, hogy az ágazat termelési előirányzatait széleskörű elemzésekkel alapozták meg. figyelembe vették a beruházásokkal megvalósuló új kapacitásokat, a gépcserék teljesítménynövelő hatását és a gyártmányfejlesztő tevékenység várható eredményeit. az ágazat termelésén belül az átlagosnál gyorsabb ütemben fejlődhet 1973-ban a kötsző-, a ruha-, a butor- és a papírpar, valamint a nyomdaipar is. számoltak a reálisan várható munkaerőhelyezettel, az intenzívebb munka- és üzemszervezés várható hatásával.

/folyt.köv./

- 51 -

17.53/um

1825

bb 62. /könnyűipari ... 1.folyt./um

a miniszter hangsúlyozta: 1973-ban az áruellátásnak tovább kell javulnia, hiszen az állami iparban dolgozó munkások a központi béremelést csak akkor érzékelik a valóságban, ha pénzükért megkaphatják a keresett árut.

a ruhaiparban már hozzáláttak az új méretábrázolat kialakításához, de még meg kell teremteni bevezetésének előfeltételeit. a miniszter elismeréssel szólt azokról a vállalatokról, szövetkezetekről, amelyek divatos, izléses, korszerű gyermekruhákkal jelennek meg a piacon, de felhívta a figyelmet arra, hogy a sok új drágább áru mellett ne csökkenjen tovább a célnak megfelelő, de kevesebb díszítő elemet alkalmazó, olcsó cikkek aránya. szükséges, hogy megfelelő differenciált anyagi ösztönzéssel bővítsék a gyermekruházati cikkeket előállító vállalatok, szövetkezetek körét. a miniszter kitért arra, hogy a központi bizottság javaslataira mintegy 300 millió forint nagyságrendű fogyasztói árleszállítást határozott el a kormány. az érintett cikkek körének kialakításánál a minisztérium abból indul ki, hogy ez az intézkedés néhány terméknél a gyermekes családok gondjait is enyhítse.

a továbbiakban elmondotta, hogy az ellenőrzések tanúsága szerint az árszínvonal-emelkedésnek mintegy kétharmada összetétel-változásból ered, a drágább cikkek részaránya negyedévről-negyedévre nő. hangsúlyozta: a választék korszerűsítésével egyidejűleg keresni kell a módját annak, hogyan csökkenthetnék a kevésbé korszerű és már kevésbé divatos termékek árát.

szólt a miniszter arról is, hogy általában helyes az az alapelv, amely szerint a világpiaci árak hatása jelentkezik a belső árukban, mégis a kormány elhatározta, hogy a tőkés importanyagok áremelkedésének nagyobb részét 1973-ban is költségvetésből térítik. a könnyűipar területén ez elsősorban a nyersbőrre, a gyapjura, a festékekre és a vegyszerekre vonatkozik. a műselyemfonalak felhasználásával készülő kötöttárúk fogyasztói árának változatlanul tartása érdekében forgalmi adó-csökkentést hajtanak végre. hatósági intézkedések nyomán 1973-ban emelik az egyes faanyagok termelői árát, ami a szekrényeknél mintegy 1 százalékos fogyasztói áremelkedést jelent, míg a kárpított butorok árát forgalmi adó mérsékléssel csökkentik, hogy a lakásberendezés költségei ne változzanak.

/folyt.köv./

18.00/um

1830

bb 62. /könnyűipari ... 2.folyt./um

1973-ban a könnyűipari export további 6 százalékos fokozását irányozza elő a népgazdasági terv. a szocialista országokkal fennálló export-kötelezettségeinket hosszutejáratu államközi szerződések határozzák meg, ezen belül a kiemelten fontos szovjet export-kötelezettségek az idén nagyobb mértékben nőnek, s feszített a tőkés előirányzat is. a miniszter bejelentette, hogy elemzés készült a konfekcióipari bér munka népgazdasági és vállalati gazdaságosságáról. ez általában előnyös, ám bátrabb árpolitikával előnyei még fokozhatók. mindemellett alaposan mérlegelni kell, hogy helyes-e - különösen hosszútávra - a vállalati üzletpolitika, ha a termelésének nagyrésztét bérmunkával köti le. éppen ezért a miniszter szükségesnek tartotta, hogy a hosszabb időszakra szóló bérmunka-megállapodások megkötése előtt a vállalatok kérjék ki a minisztérium előzetes hozzájárulását.

1973. kulcsesztendője a negyedik öt éves tervnek. ennek jegyében az idén jobb eredményeket kell elérni a hatékonyság, a jövedelmezőség javításában. a miniszter felhívta a figyelmet az iparágak és a vállalatok közötti kooperációk fokozására, elsősorban az alsó kötöttáru, egyes olcsóbb tömegcikkek és a gyermekruhák hazai keresletének kielégítése érdekében. napirenden van az ipar és a kereskedelem jobb együttműködési módszereinek vizsgálata, s a minisztérium fontos feladatának tekinti a kooperációt akadályozó tényezők feltárását, megszüntetését.

a célszerűen, szervezeten végrehajtott rekonstrukciókat, mint a jövedelmezőség javításának jelentős tartalékát említette, s számos általánosítható tapasztalatot ismertetett. egyébként a ruházatipar és a nyomdaipar rekonstrukciója a terveknek megfelelően halad, a papírpar fejlesztését túlnyomórészt egyedi nagyberuházások szolgálják, s dinamikus fejlődés előtt áll a textil tisztító ipar is.

nagy hangsúlyt kapott az aktíván a gazdaságosabb termékstruktúra kialakítása, a munka-és üzemszervezés, s a miniszter ismertette a különböző intézkedéseket. a tartósan gazdaságtalannak bizonyuló vállalatok helyzetét külön is megvizsgálták, az okokat feltárták, így került sor a gyapjúmosógyár beolvasztására a hazai fésűsfonó és szövőgyárba, továbbá a rostkikészítő vállalat és a kenderfonó-és szövőgyár egyesítésére. a ruhaiparban az elmúlt év végén 17 minisztériumi vállalatot szólítottak fel, hogy elmulasztott javítására készítsenek intézkedési tervet. szó volt az értekezleten a mintaszervezésre kijelölt vállalatok már jelentkező eredményeiről; a zalaegerszegi ruhagyár, a vörös október férfiruhagyár, a pamutnyomóipari vállalat szegező gyáregysége követendő példakkal szolgálhat.

/folyt.köv./
18.10/um

1835

bb 62. /könnyűipari ... 3.folyt./um

a miniszter leszögezte: a szabályozó rendszer 1973-ban lényegében változatlan marad, csak szűk területen módosul bizonyos mértékig. három könnyűipari vállalatnál vezették be kísérleti jelleggel az ugynevezett relatív bértömeggazdálkodást, amelynek várható tapasztalatai segíthetik az általános bér-szabályozás további fejlesztési irányainak kialakítását.

a miniszter beszélt azokról a feladatokról, amelyek a termelés személyi feltételeinek biztosításában a vezetőkre hárulnak. mint a dolgozók aktív bevonásának fontos eszközéről szólt a munkaverseny-mozgalomról és a „dolgozz hibátlanul, munkarendnek a könnyűiparban is kívánatos elterjesztéséről. a továbbiakban tájékoztatta az aktívát azokról a főbb tennivalókról, amelyekkel a minisztérium a következő másfél év során kíván foglalkozni. ilyen például az ötödik ötéves terv előkészítése; a gazdaságtalan cikkek csökkenő arányának kialakítását célzó intézkedések kidolgozása; a dolgozók élet-és munkakörülményeinek javítása, szakképzettségük fejlesztésének előmozdítása.

a miniszter beszámolóját a következő napokban iparáganként szekcióüléseken az alágazatért felelős miniszterhelyettesek vezetésével vitatják meg. az első szekcióülést szerdán tartják a ruhaipar képviselői. /mti/

--

bb 63. belföldi híreink jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

um la

1973. január 16

32. tudomány új hazai műhelyei
  33. elhunyt moldován györgy
  34. kenyérsütés
  35. kneb félévi munkaprogramja
  36. új kenyérgyár
  37. gárdonyi géza diáknapiak
  38. előbujt a holl
  39. melegfürdő
  40. felvétel a szot munkavédelmi tanfolyamára
  41. több az influenzás beteg
  42. bartók béla zeneművészeti szakközépiskola
  43. lakások otp kölcsönrel
  44. postás szakszervezet kv ülése
  45. köztisztasági hivatal
- /folyt.köv./

- 54 -

18.20/um

1840

bb 63. /hírjegyzék ...folyt./um

46. sajtótájékoztató az ingatlan nyilvántartásról
47. vendéglátóipari vezetők tanácskozása
48. szén-sav-ködkamra
49. „petőfi olvasása közben,„
50. tűzálló műbőr
51. csopaki szakszervezeti iskola
52. a mezőgazdaság bizottság ülése
53. hótakaró a földeken
54. szolgáltatások fejlesztése komárom megyében
55. a mém vezetőinek vidéki tárgyalásai
56. a fogyasztási szövetkezetek ot ülése
57. a máv-nál nem okozott gondot a havazás
58. ndk-beli tv-szakember előadása
59. szovjet vezetők köszönő távirata
60. havazás - napsütés
61. megcsuszott a mentőkocsi
62. könnyűipari aktiva
63. hírjegyzék

/mti/

--

bb 64. takarékoskodjunk a vízzel, hogy elkerülhessük a korlátozást!

1 ms/fk um la

1973. január 17.

hajdu györgy, a fővárosi vízművek igazgatója kedden a következő tájékoztatást adta a magyar távirati iroda ügyeletesének budapest vízellátási helyzetéről és kilátásairól:

- a helyzet nagyjából annak megfelelően alakult, ahogyan a múlt hét végén előre jeleztük. a hét eleje viszonylag zavartalanul telt el, de mostantól már a magasabban fekvő területeken és a felső emeleteken a nap egyes részeiben, különösen délután és este nehézségekkel kell számolni. így főleg dél-budán, kőbányán és a városközpont magasabb emeletein.

- a tározó medencék túlnyomórészt üresek és így csak a folyamatosan kitermelt vízmennyiség áll rendelkezésre. éjszaka ismét gyűjtünk valami tartalékot, de szerdán ez még hamarabb elfogy, mint kedden és csütörtökre, péntekre már elég nehéz lesz a helyzet.

- pillanatnyilag tehát a vízművek semmi jóval nem kecsegtetheti a fogyasztó közönséget annak ellenére, hogy jelenleg napi 50-60 ezer köbméterrel többet adunk, mint egy évvel ezelőtt. a mostani hétfőn például a főváros 703 ezer köbméter vizet fogyasztott, egy évvel korábban pedig csak 663 ezret. a különbség kerekén 40 ezer köbméter, és ez azt mutatja, hogy az igények növekedése felkészíti a víztermelésben elért fejlődést.

/folyt.köv./

- 55 -

18.42/um

1845

bb 64. /takarékoskodjunk ...folyt./um

arra a kérdésre, várható-e vízkorlátozás, az igazgató a következőképpen válaszolt:

- a korlátozás elrendelése a fővárosi tanács jogkörébe tartozik. személyes véleményem szerint pillanatnyilag még nem annyira vészes a helyzet, hogy erre mindenképpen sor kerüljön. ezt arra alapozom, hogy jelenleg még a vízművekkel szemben támasztott igény teljes kielégítéséhez csupán 4-5 százalék hiányzik. ha az ipar és a lakosság kicsit szűkebbre húzná a derékszíjat és önként lemondana erről a hiányzó, viszonylag nem nagy mennyiség-ről - és ehhez nem is volna szükség valami messzemenő takarékoskodásra - akkor egyensúly alakulna ki az igény és a teljesítmény között. a jelenlegi kb. 650 köbméter vizet ugyanis, hacsak katasztrófálisan nem csökken a duna vízállása, továbbra is biztosítani tudjuk. /mti/

..-

bb 65. közlekedési balesetek

i ms/fk um la

1973. január 17.

pusztaszabolcson figyelmetlenül, féktávolságon belül lépett egy tehergépkocsi elé vida lajos 64 éves helybeli nyugdíjas. a gépkocsi elütötte. az idős ember a kórházban belehalt sérüléseibe.

a hajdu megyei vámospércsen szelezsán lászló helybeli kovácssegéd ittás állapotban egy kölcsönkért motorkérpárral felhajtott a gyalogjárdára és halálra gázolta kozma sándorné 77 éves nyugdíjast. a rendőrség szelezsánt előzetes letartóztatásba helyezte.

budapesten a krisztina köruton andorko jános gépkocsivező nem adta meg az elsőbbséget labundy józsefné 74 éves nyugdíjasnak és személygépkocsijával elütötte. a mentők az idős asszonyt súlyos sérülésekkel kórházba szállították, andorko jános ellen pedig a rendőrség eljárást indított.

szabálytalanul és figyelmetlenül ment át a xiv. kerületben a fogarasi uton tállai gyula 11 éves tanuló. egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérülésekkel került kórházba.

ugyancsak szabálytalanul és figyelmetlenül haladt át csuri zoltánné vegyésztechnikus a xviii. kerületben a vöröshadsereg útján. őt is egy személygépkocsi elütötte, és szintén súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

- 56 -

19.10/um

19.10
P

bb 66. balesetek építkezéseken

i ms/fk um la

1973. január 17.

miskolcon, a lenin kohászati művek nemesacél finomhengerművének építésénél leszakadt az egyik állványzat és halálra zústa az alatta tartózkodó hajdu istván 51 éves csobaj betanított munkást. az állványzatról lezuhant az észak-magyarországi állami építőipari vállalat három dolgozója. közülük lampert istván 20 éves rátkai és beke albert 18 éves vissi lakatos életveszélyesen, turóczi lászló 26 éves emődi lakatos súlyosan megsérült. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

a hajdu-bihar megyei építőipari vállalat egyik debreceni házépitkezésének ix. emeletéről leesett egy deszkalap. a deszkát a szél elsodorta, úgyhogy az épülettől 40 méterre dolgozó simon lászló 30 éves ujföhértől segédmunkásra esett. a szerencsétlen ember kórházba szállítása után belehalt sérüléseibe. a rendőrség vizsgálatot indított a felelősség megállapítására. /mti/

..-

bb 67. sikosak az utak, de járhatók

i ms/mm um la

1973. január 16.

a közlekedés-és postaügyi minisztérium hóügyeletén arról tájékoztatták az magyar távirati irodát, hogy a dunántulon és a duna-tisza közén a havazás következtében mindenütt csuszóssá váltak az utak. ez szükségessé tette a szórógépek kiterjedt alkalmazását. veszprém megyében néhány helyen, ahol a hóréteg vastagsága meghaladta a három centimétert, vagy hófúvások keletkeztek, a kotrógépek is munkába álltak.

a dunántul egész területén a duna-tisza közén készenlétben álltak a közúti igazgatóságok hóeltakarító gépei, hogy ha éjjel tovább tart a havazás és megerősödik a szél, haladéktalanul megkezdjék az esetleges hóakadályok eltakarítását. keddestig sehonnán sem érkezett ilyen akadályról jelentés. valamennyi ut járható, de a gépkocsivezőknek fokozott óvatossággal kell közlekedniük. /mti/

..-

bb 68. száznál több gépet vetett küzdelembe budapesten a köztisztasági hivatal

i ms/mm um la

1973. január 16.

az első idei hó talpon találta a fővárosi köztisztasági hivatal dolgozóit és nem is okozott nekik nagyobb problémát, bár munkájukat nehezítette, hogy a hideg időben a hó nem olvadt és számos utszakaszt az állandó hóesés miatt többször le kellett takarítani. a gépi felvonulás elég tekintélyes méretű volt: 30 motoros hóeke takarította a havat és 74 szórógépkocsi küzdött a síkosság ellen. meg is volt az eredmény, az autóbúszforgalom zaavartalan volt egész nap. /mti/

- 57 -

19.37/um

LOUS

bb 69. időjárásjelentés

mm um la

1973. január 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. január 16-án
kedden 19 órakor:

többfelé havazás

várható időjárás szerda estig: erősen felhős idő, többfelé havazás, néhány helyen havaseső, ónos eső. megélénkülő, helyenként megerősödő keleti-délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán nulla - mínusz 3 fok között./mt1/

--

bb 70. a belpolitikai hírek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

szb la

1973. január 16.

64. takarékoskodjunk a vízzel
65. közlekedéscsi balesetek
66. balesetek építkezéseken
67. sikosak az utak
68. köztisztasági hivatal
69. időjárásjelentés
70. hírijegyzék
/mt1/

--

- v é g e -

-58-

20.53/szb

21⁰⁰
P

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1973. január 17.

bb 1. régi orosz műalkotások, ciprus kincsei budapesten -
mintegy száz külföldi kiállító szerepel az idén magyar-
országon

i nn/pá um hi cz

1973. január 17

mintegy száz külföldi kiállító mutatkozik be magyarországon az idén, a kulturális kapcsolatok intézetének rendezésében. Különösen sok bemutató, tárlat ismerteti majd a baráti szocialista országok népeinek, művészeinek alkotó kedvét, tehetségét. a szovjetunióból érkező érdekes kiállítások közül a szépművészeti múzeumad majd otthont annak a bemutatónak, amelyen régi orosz művészek remekműveiben gyönyörködhetnek az érdeklődők. ugyancsak nagy visszhangot válthat ki az a kiállítás - az év második felében - ahol a leningrádi ermitázs-ban őrzött híres olasz festményeket láthatjuk. a következő hónapok során jereváni művészek vendégszerepelnek alkotásaikkal hómezővásárhelyen, míg a tallinni képzőművészek szólnak művészetkedvelőinek szereznek örömet. augusztus 24-én reprezentatív bemutató nyílik az ernst múzeumban szlovák képzőművészek alkotásaiból. csehszlovák fotóművészek képeit vonultatja fel egy másik kiállítás, amelyre a tervek szerint az év második felében kerül sor, s megtekinthetjük majd a bolgár képzőművészek magyarországról festett képeit. jugoszláviából érkezik hozzánk a zágrábi etnográfiai múzeum gyűjteménye, amelyben különleges textiliák, népművészeti alkotások szerepelnek. július 21-én a lodz-i múzeum anyagából tekinthetünk meg válogatást. ugyan-csak lengyel képzőművészek állítanak ki az év második felében az ernst múzeumban.

/folyt.köv./

- 1 -